

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 359-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 15.

bb 1. korszerű üzletházak, iparcikk-boltok, vendéglátó egységek a viziváros fejlesztési programjában

i hi/hi vm zs

1963. november 15.

a viziváros két gazdája - az első és a második kerületi tanács - több éves tervet készített a mártírok utja és a várhegy közötti terület fejlesztésére. a távlati program különösen a környék kereskedelmi hálózatának kialakítására fordít nagy figyelmet. nagyobb üzletház létesítését tervezik például a csalogány utca és a fazekas utca környékén, a gyorskocsi utca sarkán, a kapás utca és a varsányi irén utca találkozásánál, a toldy ferenc utcában korszerű fűszer-csemege boltot nyitnak, néhány házzal odébb pedig zöldségárudát létesítenek, a moszkva tér, a széna tér és a mártírok utja környékén újabb tartós és különleges iparcikkeket árusító üzleteket rendeznek be.

meghatározott ütemben fejlesztik a szolgáltatás különböző ágazatait is. a kacska utca és a horvát utca sarkán új patyolat fiókot építenek, a fő utca sarkán háztartási kölcsönző boltot létesítenek. a batthyány tér a távlati program szerint közlekedési csomópont lesz, ezért itt a várható szükségletek figyelembe vételével, különböző iparcikkboltok, - férfi és női divatáru üzlet, cipőbolt, villamossági szaküzlet, tejivó, büfé és szolgáltató jellegű ipari létesítmények kapnak helyet. a fő utca 42 sz. alatti közértbolt helyén - valószínűleg már a jövő évben - kávé-tea-édesség szaküzlet nyílik.

a zöldhordó vendéglő és a lánchid espresso helyén korszerű vendéglátó egységet létesítenek. izlésesen berendezett szórakozóhelyet nyitnak a donáti utcában, a gyorskocsi utca és a batthyány utca találkozásánál pedig önkiszolgáló éttermet építenek./mti/

- . -

Zsolt

-1-

bb 2. francia szőlőt telepítenek a villányi lankákra

vid/j/m/ká

1963. november 15.

a „vörösborok hazájában,,, a villány-siklói történelmi borvidéken új szőlőfajtát nonosítanak meg a napsütötte déli lankákon. a dél-franciaországi montpellierből származó cabernet franc szőlő magyarországon csak gyűjteményekben vagy itt-ott kis telepítésekben található. a múlt év őszén a villány-siklói állami gazdaság 170.000 cabernet franc-vesszőt kapott a híres francia szőlővidékről. az ezekből készült oltványokkal most körülbelül 200 holdat telepítenek be a gazdaság dolgozói. a szakemberek szerint a cabernet franc erős vetélytársa lesz a jellegzetes villányi „vörösöknek,,, az oportónak és a kadarkának. a fűszeres, bársonyos francia vörösbor, amelynek ráadásul rendkívül jó a színanyaga, nyilván hamarosan népszerű lesz a borivók körében is.

a gazdaság az őszi és a tavaszi hónapokban 350 holdon telepít szőlőt, részben kipusztult szőlőskertek helyén, részben parlagterületen. a mostani telepítés is a borvidék általános rekonstrukciójához tartozik. a nagy munka 1967-ben fejeződik be, amikor csupán a villány-siklói állami gazdaságnak két és félezer holdnyi szőlője lesz, ugyanannyi, mint a történelmi borvidék felszabadulás előtti egész szőlőterülete. /mti/

-.-.-

bb 3. vigjátékok, tudományos és bűnügyi témájú művek a hazánkba kerülő újabb szovjet filmek között

i s/gk/m/fm

1963. november 15.

a közelmúltban moszkvában járt magyar filmátvételi küldöttség újabb 11 játék-, és 3 dokumentumfilmet vásárolt meg hazai bemutatásra. különösen érdekesnek ígérkezik közülük a lenfilm studio „rokonvér,,, című alkotása, amelynek főszerepét jevgenyij matvejev játssza. a történet egy hajógépész életutját meséli el. a filmet mihail jersov rendezte - filmre ritkán vitt környezetben egy atomkutató intézetben játszódik a „minden az embernek marad,,, című georgij natanson rendezésében készült film cselekménye. a főszerepeket nyikolaj cserkaszov, jelena bisztrickaja, andrej popov és szofija piljavszkaja alakítja. cserkaszov szerepét kurcsatov akadémiusról „mintáz-
ták,,,

két bűnügyi témájú szovjet filmet is bemutatnak majd a magyar filmszínházak. a jelenleg hazánkban tartozkodó vszevolod szanajev filmszínész játssza az „ez történt a rendőrségen,,, című alkotás főszerepét.

/folyt.köv./

-2-

Zseli

bb 5. /vigjátékok, ... 1. folyt./ m

a film másik szereplője mark bernesz. - ugyancsak bűnügyi tárgyú film leonyid agranovics és vlagyimir szemakov rendező „az ember, aki kételkedik,,, című munkája. - a megvásárolt filmek között három vigjáték is van, „a jobbágyszínész,,, című operettfilmet roman tyihomirov rendezte, a főszerepet a hazánkban is ismert tamara szjomina alakítja.

az átvett három dokumentumfilm egyike „az utolsó oldal,,, amely lenin életének utolsó éveiről szól. „a hősök nem halnak,,, című dokumentumfilm a szovjet hadvezéreknek állít emléket, - érdekesnek ígérkezik a „varázsfény,,, című dokumentumfilm is, amely a film történetét meséli el. a celluloid-szalagon megelevenedik a film 70 éves múltja, a kezdettől, az első vetített állóképektől a némafilmen át a mai filmművészetig, feltűnnek a kockákon a filmművészet legnagyobb alakjai, rendezők, operatőrök és színművészek. a filmet roman karmen rendezte. /mti/

-.-.-

bb 4. üzlet- és gépkocsifosztogatókat ítéltek el

i bc/hné/m/zs

1963. november 15.

kelemen márton budapesti lakos barátjával, hirteliesen. attilával éjszaka személygépkocsikat tört fel, s a bennük talált értékekből holmikat, ruházati cikkeket, táskákat, rádiókat ellopta. bűnös tevékenységüket később üzletekre is „kiterjesztették,,, erőszakkal behatoltak a helyiségekbe, s készpénzt, különféle árukat vittek el. lakásba is betörték, egy ittas embert pedig leütöttek és elvették értékeit. a lopott holmik nagy részét értékesítették, a kapott pénzt elköltötték. egy alkalommal azonban a kazinczy utca egyik lakója az ablakból kinézve észrevette, hogy kelemen zsebkendőbe rejtett ácska-pocccsal próbálja kifeszíteni egy személygépkocsi ajtaját. telefonon értesítette a rendőrséget, amely a tolvajt tetten érte.

a központi kerületi bíróság a sorozatos bűncselekményekért kelemen mártont hét évi, hirteliesen attilát hat évi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte. /mti/

-.-.-

Zseli

-3-

bb 5. karácsonyi csucsforgalom a tempó ktsz-nél

i kf/kf vm ki

1963. november 15.

a naptár szerint még több mint egy hónap van karácsonyig, a tempo ktsz azonban már most csucsforgalmat bonyolít le.

tömegével adják postára a külföldi rokonoknak, ismerősöknek az ajándékokra, az újévre szánt ajándék csomagokat. a tempo ktsz vezetői azt hitték, hogy az idén az előző évektől eltérően igen érdekesen alakult eddig az ajándék csomagforgalom. egész évben - bár nem csökkent - nem növekedett a hazulról feladott küldemények száma. ezt azzal magyarázzák, hogy az idegenforgalom fokozódásával a rokonok, ismerősök nyáron személyesen adták át ajándékaikat. az ősz kezdetétől azonban, mintha csak pótolni akarnák az „elmaradást”, megkezdődött a csomagküldés. már októberben a szokásos napi mennyiség kétszeresét vette át és továbbította a szövetkezet, ma pedig már naponta 200-250 csomag feladásával bízzák meg a tempót. öröndetes, hogy a ktsz ezt a nagyobb „tempót”, is győzi, gyorsan, zavartalanul teljesíti a megbízatásokat.

a csomagtovábbítás központjában a szövetkezet bajcsy-zsilinszky uti irodájában készítik elő a hosszú utra a legtöbb csomagot, a népművészeti cikkeket, a hanglemezeket, a matyóbabákat, szegedi papucsokat stb.

nincsen a világon egyetlen olyan ország, ahová ne küldene csomagot a ktsz. a legtöbb küldemény a tengerentúlra, az egyesült államokba szól, s nagy mennyiség megy a szovjetunióba, az ndk-ban élő ismerősöknek is. ezenkívül adnak fel csomagot többek között japánba, dél-afrikába, új zélandba, ausztráliába./mti/

- . -

-4-

bb 6. a munkaoktatás helyzetét vizsgálják a népi ellenőrök

i vt/tm-lm zs

1963. november 15.

a központi népi ellenőrzési bizottság 12 megyében és 11 budapesti kerületben megkezdte az iskolai gyakorlati foglalkozások és a szakmai előképzés helyzetének vizsgálatát. a többszáz iskolára kiterjedő ellenőrzés alkalmával megnézik milyen a műhelyek és a tanulótervek felszerelése, a szerszám-ellátottság, a pedagógusok és az oktatók képzettsége, hogyan biztosították a munkaoktatás személyi és tárgyi feltételeit.

a vizsgálatban, - amelyet a megyei, illetve városi, kerületi munkabizottságok irányítanak, - résztvesznek a pedagógusok szakszervezetének képviselői is. a felmérés tapasztalatait a központi népi ellenőrzési bizottság még az idén összegezi, s megvitatja./mti/

- . -

bb 7. két éves együttműködési megállapodást kötöttek a lipcsei és a budapesti kutatók

i sb/lk-lm ki

1963. november 15.

hazaérkezett kelet-németországból az ém építésgazdasági és szervezési intézet kutatóinak küldöttsége, amely dr. gerő istván igazgató vezetésével 1964 és 1965 évre tudományos együttműködési megállapodást kötött az ndk építészeti akadémiájának lipcsei közgazdasági intézetével. ez a szerződés mindkét intézet munkáját jelentősen megkönnyíti, mert összehangolja a kutatási feladatokat és megszünteti a párhuzamosságot a tudományos munkában.

a szerződés alapján a budapesti intézet dolgozói kihúzták hat fontos feladatot a jövő évi kutatási tervből. ezekben a tudományos témákban már nem kell kutatást végezni, mert a lipcsei kutatók küldik el majd a kész anyagot. többek között megkapják az építő kombinátok szervezetének kialakításáról készített tudományos munkát, amely fontos forrása lesz a hazai gyárépítkezések korszerűsítésének. természetesen a magyar kutatók is viszonyozzák a baráti segítséget, s az év végéig több, mint tíz tudományos téma dokumentációját juttatják el lipcsébe. az együttműködés új formája az, hogy hat-hat hónapos időszakokra kutatót is cserél majd a két intézet.

a budapesti építésszervezési kutatók tovább bővítik nemzetközi kapcsolataikat. így újabb tudományos együttműködési szerződés megkötésére tettek javaslatot két kijevi és egy varsói intézetnek./mti/

- . -

8. 10/a

- 5 -

me

bb 8. a téglaiipar megkezdte a téli nagyjavítást és a gyárak korszerűsítését

i sb/lk-lm ki

1963. november 15.

a téglai- és cserépipari tröszt üzemében az év elején 90 millió téglaféltését akadályozta meg a tél, a gyárak dolgozói azonban a tartózkodás utolsó részét már pótolták és az év végéig törlesztik az adósság utolsó maradványát is. az idei kötelezettségek teljesítése tehát már nincs veszélyben, sokkal nagyobb gondot jelent viszont a jövőterv, amely az 1963. évi előirányzatnál mintegy 100 millióval több téglagyártást írja elő. ezért az iparág most a szokásosnál is gondosabban készíti elő a téli nagyjavításokat és nemcsak rendbehozza, hanem egyúttal jelentősen korszerűsíti is az üzemeket.

√évi

az iparág telephelyeinek égető kemencéi még dolgoznak, de a napokban már több mint 150 üzemrészben leállították a téglapréseket és megkezdtek a téli karbantartást, a nagyjavítást. a korszerűsítésből egyetlen üzem sem marad ki, de a legnagyobb átalakításokra a tröszthez csatolt régi tanácsi téglagyárakban kerül sor. a mintegy 60 volt tanácsi üzemben az idén sok géphiba akadályozta a munkát, ezért alapos javítást végeznek és a legtöbb új gépet is ezek a gyengén felszerelt üzemek kapják meg. a rendbehozott gépekkel és az új berendezésekkel a téglaiipar márciusban kezdi meg újra a termelést./mti/

-. -

bb 9. tolltisztító üzem épül albertfalván

i kf-lm ki

1963. november 15.

tolltisztítással már csak néhány kisiparos foglalkozik, az igényeket azonban korántsem tudják kielégíteni.

ezért a budapesti kézműipari tröszt albertfalván, a kalotaszegi utcában modern tolltisztító üzem épít. a 350 négyzetméter alapterületű kis gyárban 5 nagyteljesítményű gépet szerelnek fel, s vegytisztítással, különleges kezeléssel, lazítással stb. frissítik fel a párnákban elporosodott, összetört tollat. az üzem havonta mintegy 10-15 tonna használt tollat tud majd felfrissíteni, s ezzel várhatóan nemcsak a háziasszonyok, hanem a közületek, szállodák, kórházak, munkásszállások igényeit is kielégíti.

a tolltisztító üzem a jövő év elején kezdi meg a működését. a tröszt addig a 7. a 8. és a 9. kerület forgalmas helyein állít fel átvevőhelyeket, ahonnan gépkocsival szállítják az üzembe a használt tollat, s ugyanott adják vissza a frisset./mti/

-. -

9.00/a

- 6 -

me

bb 10. futrinka-invázió fenyegeti az őszi vetéseket, a kártevő feltűnése után azonnal meg kell kezdeni a védekezést

i cs/gk szb ká

1963. november 15.

a hosszúra nyúlt, rendkívül enyhe ősz kedvezett az idejében elvetett gabonafélék fejlődésének, ugyanakkor azonban egyes rovarkártevők elszaporodásának is. a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatához érkezett jelentések szerint az ország déli vidékein, főleg baranya, tolna, veszprém, somogy és békés megyében rendkívüli módon elszaporodott a gabonafutrinka, vagy más néven csócsároló, amely - erős fertőzés esetén - a teljes növényállományt kipusztítja. a futrinka-invázió sújtotta vidékeken megtették a szükséges intézkedéseket a veszély elhárítására: nagy kapacitású motoros porozógépek járják a fertőzött gabonaterületeket, a növényvédelmi szolgálat szakemberei most arra hívják fel a termelőket, hogy mindenütt rendszeresen ellenőrizzék a gabonaterületeket, s a kártevő megjelenése után azonnal kezdjék meg a védekezést. ha csak foltokban mutatkozik a futrinka, elég a foltokat és körülöttük egyméteres sávban beszórni a gabonát hch-val, vagy hungária dl porozóval. általános fertőzés esetén az egész táblára ki kell terjeszteni a vegyszeres védekezést. /mti/

-. -

bb 11. újabb kiadásban jelenik meg a Lillafüredi barlangokat ismertető utikalauz

vid fm/tné szb fm

1963. november 15.

hazánk egyik legszebb üdülőhelyét, Lillafüredet évente sok ezer turista keresi fel. a kirándulók nagy számban tekintik meg a környéken található barlangokat is. az „István”, „Cseppkő” és a „Forrás”, mésztufabarlangoknak az idén már mintegy 90 000 látogatója volt. közülük sokan szívesen megvásárolták, s vitték haza emléke a barlangok képes ismertetőjét, s így a Lillafüredi barlangokról szóló utikalauz második kiadása teljesen elfogyott.

az újabb adatokkal bővített harmadik kiadást, a „Panoráma”, kiadó idegenforgalmi szerkesztősége rendezte sajtó alá és a szegedi nyomdaipari vállalat készítette el ötezer példányban. a könyvben szerepel dr. Keszler Hubert kutató tájékoztatása a Bükk-barlangok keletkezéséről, továbbá megay Géza muzeológus ismertetője a Bükk-barlangokban végzett ásatások eredményeiről. /mti/

-. -

9.07/a

- 7 -

9.10

me

bb 12. hatalmas „hegység”, a földköpenyen hazánk területe alatt - magyar tudós oldotta meg a geofizika egy régen kutatott kérdését

i tz/gk szb ki

1963. november 15.

hazánk területe alatt a 33-40 méteres világátlaggal szemben 20 méterenként emelkedik egy fokkal a hőmérséklet. erre a különleges jelenségre - a „geotermikus gradiens”, rendellenességére - találta meg a magyarázatot dr. scheffer viktor címzetes egyetemi tanár, az országos kőolaj- és gázipari tröszt főgeofizikusa. abból indult ki, hogy a föld belsejéből áramló hő annál könnyebben jut a felszínre, minél vékonyabb az a rossz vezetőképességű réteg, amelyen át kell haladnia. ezért kilenc ország szelismológusainak közreműködésével megvizsgálta, milyen vastag a föld külső kérge hazánk, illetve a környező területek alatt.

kiderült, hogy a földkéreg a magyar medence közepetáján körülbelül csak a 33 kilométeres mélységig ér le, viszont temesvárnál 44, a bécsi medencében és kelet-galiciában 45, cimpulungnál 57, az adriai-tenger környékén 60, brassótól délkeletre pedig éppenséggel 72 kilométeres mélységben találni rá a kéreg alatt elhelyezkedő köpenyre. más szóval ez azt jelenti, hogy hazánk területe alatt a köpeny „felszínéből”, galiciához és a bécsi medencéhez képest 10, az adria környékéhez mérve 30, brassó tájához viszonyítva pedig csaknem 40 kilométer magas „hegység”, emelkedik ki. minthogy pedig ezeken a pontokon a belső hő is sokkal lassabban, „magasabb lépcsőfokokon át”, áramlik felfelé, mint nálunk, jogosnak látszik a feltételezés, hogy a köpeny felszínének, sőt esetleg a kéreg egyes sűrűbb rétegeinek kiemelkedései okozzák a földi hőáram és a geotermikus gradiens különleges értékeit.

a magyar geofizikus most már tovább nyomozott: igazolják-e vajon ezt a feltételezést a világ többi részein mért adatok. a kéreg vastagságát azonban eddig nagyon kevés helyen mérték meg, de bőségesen sikerült adatokat gyűjtenie a földi nehézségi erő eloszlására vonatkozólag, ami pedig szorosan összefügg a kéreg vastagságával, vagy azon belül a sűrűbb rétegek „domborzati viszonyaiival”, s amikor ezeket a gravitációs értékeket összevetette a különleges hőmérsékleti gradiensek földrajzi helyzetével, mindenütt tökéletes egyezést talált. akár a földközi-tenger nyugati medencéje, akár az atlanti-ócián közepén végigvonuló háttság, stb. tekintetében végezte el az összehasonlítást, a gravitációs adatok mindenütt azokon a helyeken mutatták ilyen kiemelkedő mélységi képződmények jelenlétét, ahol a földi hőáram szintén meghaladja a világátlagot.

világméreteken igazolódott tehát az a feltételezés, amit a magyar geofizikus először csupán hazai adatok alapján dolgozott ki, s ezzel - úgy látszik - sikerült megtalálnia a magyarázatot a geofizikának erre a sokáig vitatott kérdésére. felismerése egyúttal utmutatást is ad további, energiaforrásként is felhasználható, hatalmas földi „hőtelepek”, felkutatásához. /mti/

9.15/a

- 8 -

bb 13. az usá-ba, braziliába és japánba exportálják a híres kántor-cserepeket - elkészült a vosztok és lunyik mintáju virágváza

vid te-lm szf

1963. november 15.

kántor sándor, a népművészet mestere, a brüsszeli világkiállítás aranyérmese, most, hetvenhárom éves korában alkotja legszebb műveit. a kis karcagi műhely remekeit európa majdnem valamennyi államában ismerik. az ősi, kunsági fazekasmesterség művésze most újabb piacot hódított meg. vejevel, kun gazda ferenc népművésszel egy new york-ki cég részére 800 darab miska-korsót, pálinkásbutykost, illetve madaras virágvázát készített. a szállítmányt a napokban indították utnak. a new-yorki küldeményel egyidőben adták postára a rio de janeirói kiállítás magyar pavilonja részére készült többszáz miniatűr kunsági pálinkásbutykost - amelyekkel a pavilon látogatóit ajándékozzák majd meg.

a kántor-műhely termékeinek híre eljutott japánba is. egy tokiói cég részére most készült el a mintagyűjtemény. az idős népművész korát meghazudtoló frissességgel dolgozik. a hagyományos formákon kívül új formákat is mintáz. elkészítette a vosztok és a lunyik mintáju virágvázák első darabjait./mti/

--

bb 14. vulkanizált és fröccsöntött talpu cipők gyártására tér át a martfői tiszta cipőgyár

vid te-lm ki

1963. november 15.

a martfői tiszta cipőgyárban elkészült a cipőgyártás fejlesztésének huszéves terve. eszerint a hazai ipar távlatait és a világ-szintvonal fejlődését szem előtt tartva fokozatosan új gyártási technológiát vezetnek be. 1965-ig megszüntetik a gumicsizmák és a tornacipők gyártását és az üzem főprofilja a vulkanizált talpu, tetszetős kivitelű utcai cipők, illetve a fröccsöntött talpu cipők gyártása lesz. a tervek szerint az új gyártási eljárás nagyobb-arányú bevezetését a harmadik ötéves tervben kezdik meg és 1970-re már évi ötmillió pár lábbelit készítenek vulkanizált és fröccsöntött technológiával. tovább fejlesztik a gumi- és műtalp gyártását is. a korábbi munkafolyamatok egyszerűsítésével a talpak mintegy 60-70 százalékát formákban készítik./mti/

--

9.20/a

- 9 -

Mag

bb 15. kifogják a ragadozó törpeharcsákat a tiszából és a bodrogból

vid j szb ká

1963. november 15.

a tokaji tiszavirág halászati termelőszövetkezet halastavaiban meghíztak a pontyok, és megkezdték a lehalásztást. a jól összeszokott brigádok naponta átlag 3 mázsa egy és másfélkilós halat tesznek partra, s így a karácsonyi ünnepekig több mint 200 mázsa pontyot értékesítenek. ezzel egyidőben a szövetkezeti halászok megkezdték a tiszán és a bodrogon az utóbbi években igen elszaporodott ragadozó törpe harcsák kifogását. ez a halfajta még a csersavval fertőzött bodrogban is megél, évről-évre sokasodik, és nagy pusztítást végez a nemes halivadékok között. volt olyan nap, amikor a szövetkezet tagjai egy-egy húzással 3-4 mázsa ragadozót kerítettek hálóba. a törpe harcsa „vadászatot” kemény fagyok beálltáig folytatják. /mti/

--

bb 16. mészsizapmező kemeneskápolna határában

vid j szb ká

1963. november 15.

a szombathelyi talajjavító vállalat szakemberei a vas megyei kemeneskápolna község határában 80 holdas mészsizapmezőre bukkantak. az itteni iszap 40 százalékos mésztartalmu. a vállalat nagyteljesítményű szovjet kotrógéppel megkezdte a kitermelést; mászakként 600 köbméter mészsizapot emelnek ki. az anyagot a celldömölki és a sárvári járás mészben szegény termőföldjeinek javítására használják fel. /mti/

--

bb 17. újabb emlékek savariáról

vid fm/tné szb fm

1963. november 15.

a régi savaria helyén épült szombathely romkertjében az idén folytatódott az ásások. helytartói palotára, polgári épületek maradványaira, s más érdekes római kori leletekre bukkantak a régészek. a város híven őrzi multjának emlékeit. a szeptember elején a nyilvánosság számára megnyitott iseum környékét 1965-re átépítik. a rákóczi ut felől nyitnak hozzá bejáratot, s itt sétányt alakítanak ki. a közelben épül fel szombathely új zeneiskolája.

a régészek legközelebbi programjában a berzsenyi daniel tér alatti római épületcsoport feltárása szerepel. /mti/

--

9.25/a

- 10 -

10.25

bb 18. egyhavi tüzelőkészlete van a csepel vas- és fémműveknek - a tavalyihoz hasonló nagy tél esetén sem lesz fennakadás a gyár munkájában

i sl/lk szb vg

1963. november 15.

a csepel vas- és fémművekben hónapok óta gyűjtik a tüzelőt, felülvizsgálták a gyár egész fűtési hálózatát, hogy a tavalyi kemény tél megismétlődése esetén se legyen fennakadás a termelésben. a széntárolók szinte teljesen megteltek, a gyárnak kerek egy hónapra elegendő szénttartaléka van. az erőműben befejeződött a kazánok javítása, az óriás szénrakodódarut pedig most hozzák rendbe, hogy a fűtőanyagban a kazánokat megerősítő fizikai munka nélkül táplálhassák tüzelővel.

a gyár legnehezebb problémája a gőzszolgáltatás, a leghidegebb napokon óránként 210-220 tonna gőz szükséges ahhoz, hogy a legtávolabbi műhelyekben is elfogadható legyen a hőmérséklet. ilyen mennyiségű gőzt azonban képtelenek előállítani. tavaly sokhelyütt süllyedt 15 fok alá a műhely hőmérséklete, ennek azonban nemcsak a tüzelőhiány volt az oka, hanem az is, hogy a régi, szűk vezetéseken nem tudtak elegendő gőzt eljuttatni néhány gyár-egységbe. az idei télre a vas és acélöntöde több részlegét, az egyedi gépgyár daru- és szerkezeti üzemét nagyobb áteresztőképességű vezetésekkkel kötik össze az erőművel. a motorkerékpárgyár egyik épülete és az egyedi gépgyár nagycsarnoka pedig forróvízfűtést kap. gőzzel így is csak a legnagyobb takarékoság esetén tudják ellátni a gyárat, mert az erős hidegben szükséges óránkénti 210-220 tonna helyett csak 180 tonna gőz fejlesztésére képes az erőmű, ezért szigorú energia-menetrendet dolgoztak ki a gőz megfelelő elosztására. ugyanakkor nemrég ugynevezett közmű-napot tartottak, amikor a gyárban az összes vezeték felülvizsgálták, a hibákat, a szivárgások helyét kijavították, hogy a gőznek egy grammja se „szökhessék meg”, utközben.

a gyár gondnoksága a csepel művek mintegy 200 000 négyzetméternyi vízvezeték hálózatának karbantartásáról intézkedett, a gyárban körülbelül olyan hosszú utvonat rendbentartásáról kell gondoskodni, mint győr városában. 150 mázsa ipari sót szereztek be az utak jegesedésének esetére, s készenlétben állnak a szállítóeszközök és a hóeltakarító berendezések is. /mti/

--

9.47/a

- 11 -

me

me

bb 19. az év eleji elmaradás ellenére az év végére elkészült a fővárosi elektromos művek 95 transzformátor-állomása

i sl/tr-lm ki

1963. november 15.

a főváros új lakótelepein az áramszolgáltatás gazdaságos és zavartalan lebonyolítására az idén 95 új transzformátor-állomást létesítenek. a villamos állomásszerelő vállalat szerelői az év elején elmaradtak a munkával, az első negyedévben mindössze két transzformátor-állomás készült el a főváros területén. bokor Lajos szocialista szerelőcsoportja azonban vállalta, hogy munkájának átszervezésével megrövidíti a szerelések időtartamát és az elmaradást az év végéig pótolja.

a csoport öt tagja külön egy-egy brigádot alakított, a brigádok ujitásokat vezettek be, a vállalat műhelye pedig gondoskodott a tervszerű anyagutánpótlásról. így egy-egy transzformátor-állomás építése és felszerelése a szokásos két hétről egy hétre csökkent, s a tartozás nagy részét máris letörlesztették. a napokban készült el a nyolcvanadik transzformátor-állomás. most már bizonyosra vehető, hogy december végére mind a kilencvenötöt át tudják adni rendeltetésének. /mti/

bb 20. törpe almáskertek szabolcsban - megkezdődtek az őszi gyümölcsfatelepitések

vid j-lm ká

1963. november 15.

a megyei ötéves telepítési programnak megfelelően 1963. őszén és 1964. tavaszán szabolcs-szatmárban újabb 4 400 hold többnyire homokos, gyengén termő területet ültetnek be gyümölcsfacsomókkal, 550 holdat pedig szőlővel. az elmúlt években főként közepmagas törzsű fákat telepítettek, az idén már igen jelentős területen, 1412 holdon törpe almafákat ültetnek. a talajt a termelősövetkezetek csaknem mindenütt előkészítették, s az ország 11 faiskolájából folyamatosan szállítják a cseméket. több helyen, így nyírmeggyesen, anaracson és másutt megkezdték az ültetést is.

említést érdemel, hogy a szabolcsi termelősövetkezetek az idei őszön több mint 25 millió forintot költenek a gyümölcsösök bekerítésére. /mti/

9.52/a

- 12 -

bb 21. kedvezőek a feltételek az állatállomány átteleltetésére: szálas és lédús takarmányokkal jórészt pótolni lehet az abrakhiányt

i cs/j szb ká

1963. november 15.

az állatállomány az idén kedvezőbb takarmányozási feltételekkel vonult telelőbe, mint az elmúlt esztendőben. igaz ugyan, hogy az őszi árpa kifagyás okozta veszteségeit a kukoricatermés nem bírta ellensúlyozni, s így a tervhez képest mintegy 6-8 százalékos abrakhiánnyal kell számolnia a mezőgazdaságnak, ugyanakkor azonban a lédús takarmányfélékből 18-20, a szántóföldi és egyéb szálastakarmányokból pedig 10-15 százalékkal több termett, mint amennyire számítottak. a betakarított szálas és lédús takarmányok minősége általában jónak mondható.

a telelés előtti takarmányhelyzetről a földművelésügyi minisztérium takarmánygazdálkodási osztályán közölték, hogy a tényleges abrakhiányok megszüntetéséhez az elmúlt évekéhez hasonló módon az idén is segítséget ad az állam, elsősorban azonban az egyes gazdaságoknak maguknak kell gondoskodniuk a szükséges abrak beszerzéséről. a háztáji gazdaságokból történő felvásárláshoz a termelősövetkezetek máris kaphatnak rövidlejáratú kedvezményes hitelt. a jó pillangóse- és réti széna termés ugyan csak módot ad az abrak egyrészének pótlására: a szénaliszt a tapasztalatok szerint igen jól értékesül. fontos, hogy a gazdaságok az étkezési és a vetőburgonya válogatás során kikerülő selejtburgonyát veszteség nélkül feleltessék, vagy megfelelően tárolják télire, tavaszra. helyes törekvés, hogy a gazdaságok többsége most, november közepén is folytassa a silózást: a kukorica-szárból, a répafejből, levélből, nyers répaszelethől, melaszából kiváló minőségű silótakarmányt nyernek. ez lehetőséget ad arra, hogy a szilázsából jó tartalékot képezzenek szűkösebb időkre.

ha a termelő üzemek a növendék sertés és tenyészmарha-fal-kákat és a junnyájukat kihajítják a frissen letakarított kukorica-, burgonya-, napraforgó- és répa-földekre, a hulladékok fel- etetésével - országos viszonylatban - többszáz vagonnyi abrak- takarmányt takaríthatnak meg még a tél beállta előtt. /mti/

bb 26. 28, egyenként tizezres géppel bővítették a székesfe- hérvári baromfikeltető állomást

vid j szb ká

1963. november 15.

fejér megye termelősövetkezetei és állami gazdaságai, de a háztáji gazdaságok is mind több napos baromfit igényelnek. a 20 keltetőgéppel működő székesfehérvári baromfikeltető állomás más hosszabb idő óta nem tudja az igényeket kielégíteni. ezért további 28, egyenként 10 000 tojás befogadására alkalmas keltetőgéppel bővítették az állomást. a korszerűen berendezett üzem a jövő évben már három és félmillió napos baromfit keltet. /mti/

10.02/a

- 13 -

bb 22. nyolc társadalmi ösztöndíjat alapított a szolnok megyei tanács

vid fm/tné-lm fm

1963. november 15.

az 1963-64-es iskolai évadra nyolc egyetemi, illetve főiskolai hallgatónak szavazott meg társadalmi ösztöndíjat a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. az állami támogatással tanuló diákok mérnököknek, közgazdászoknak és mezőgazdászoknak készülnek, s tanulmányaik befejezése után a megyében kezdik meg munkájukat. /mti/

--

bb 23. somogyban száztíz tanyai településen gyullad ki a villany az év végéig

vid te-lm szf

1963. november 15

somogyban, az ezerötvenet is meghaladja az apró, tanya-szerű települések száma. ezek a többnyire 20-30 házból állnak, s sokáig nem volt sem villanyuk, sem telefonjuk. a somogy megyei tanács az elmúlt években megkezdte a villanybevezetést a községfejlesztési alapból, de komolyabban, állami támogatással csak most, a faluvillamosítás befejezése után foglalkoznak ezzel a munkával.

ebben az évben újabb 14 somogyi településen gyullad ki a fény, s ezzel a tervek szerint az év végére száztízre emelkedik majd a villamosított apró települések száma.

1964-ben tovább folytatják a külső területek villamosítását. villanyt kap darvaspuszta, törekipuszta, s kigyullad a fény hódoshát, gyóypuszta, takácshegy és a többi település házaiban is. /mti/

--

bb 24. tuskókiemelő-géppel gyorsítják a fakitermelést a délzalai erdőkben

vid j-lm ká

1963. november 15.

a délzalai állami erdőgazdaság bajcsai kerületében teljes egészében gépesítették a fakitermelést. az eddigi szokásoktól eltérően tövestől döntik a fákat, s utána darabolják. 80-100 lóerős lánctalpas traktorokra tuskókiemelőt szereltek, és ezekkel pillanatok alatt tövestől döntik ki a fákat, naponta háromszázt-négy százat.

a gépesítés nemcsak a fakitermelés ütemét gyorsítja, hanem az újratelepítést is. a hagyományos módszerrel kivágott erdők újratelepítése 7-8 évet vett igénybe, most viszont 2-3 év alatt újra tudják telepíteni az irtás helyét. /mti/

--

10.07/a

- 14 -

Me

bb 25. már cimerezés nélkül állítják elő jövőre a marionvásári hibridkukoricák nagyrészét

vid j szb ká

1963. november 15.

a magyar tudományos akadémia marionvásári mezőgazdasági kutató intézetében már nyolcadik éve folytatnak kísérleteket hibridkukoricák cimerezés nélküli előállítására. az idén 6000 holdon termeltek cimerezés nélkül, úgynevezett himsteril uton, hibridkukoricákat. a jövő évben a vetőmag céljára természetű hibridkukoricák területének 40 százalékán alkalmazzák ezt a módszert. az eljárás növeli a hibridkukorica-vetőmag biológiai értékét és biztonságosabbá teszi előállítását, mert a himsteril növények virágot nem termelnek, így a káros önbeporzás nem következhet be. egyúttal lényeges megtakarítással is jár, hiszen a cimerezés költsége holdanként 300 forint. /mti/

--

bb 27. négy évi munkával összegyűjtötték a fonóélet hagyományait borsod megyében

vid fm/tné szb fm

1963. november 15.

borsod megye egyes tájain - különösen a csereháti részen, a horn völgyében és bodrog-közben - hajdanában népszerűek voltak a fonóházak, amelyekben a téli estéken vidám mulatságokat rendeztek a fiatalok. a fonóknak ma már csak az emléke él a falvakban. a lassan feledésbe merülő hagyományokat - a fonók szokásait, dalait, táncait és játékeit - gyűjtötte össze Lajos Árpád, a miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzkutatója. négy év alatt több mint 80 községet keresett fel, és az öregek elbeszélése nyomán 300 népdalt kottázott le, 200 táncot és játékot, valamint 30-féle munkafolyamatot írt le. a gyűjteményt a Herman Ottó Múzeum a tanács támogatásával jövőre könyvben megjelenteti. /mti/

--

bb 29. megkezdődtek a zárszámadási előkészületek - 500 leltározó brigád méri fel a közös vagyont szolnok megyében

vid j szb ká

1963. november 15.

szolnok megye 173 termelőszövetkezetében befejezéshez közelednek az őszi munkák. minden nappal több közös gazdaság jelenti, hogy betakarított minden növényt és felszántotta a földeket. a nagy munkával végzett gazdaságokban megkezdődtek a zárszámadási előkészületek. a vezsenyi tiszamenti, a szajoli vörös csepel és a kunmadarasi hunyadi tsz-ben már megalakultak a leltározó brigádok. megyeszerte mintegy 500 brigád méri fel a közös vagyont. /mti/

--

10.15/a

- 15 -

Me

bb 28. új ellennyomós turbinát kap a dunai vasmű erőműve -
megháromszorozódik a gyár ipari gőzellátása

vid te-lm szf

1963. november 15.

a dunai vasmű termelésének növeléséhez mind több energiára van szükség, az épülő papírgyár gőzellátásról is gondoskodni kell, ezért fejlesztik, korszerűsítik a vasmű erőművét. új 8.5 megawattos ellennyomós turbinával szerelik fel. a láng gépgyárban már elkészült a turbinaalap, a turbinát november végére várják. jelenleg a csatlakozó csőhálózatot szerelik. megkezdték az erőművet a hideg-hengerművel összekötő új csőhálózat építését is. főleg ennek a gyár részlegnek van szüksége több gőzenergiára.

✓ **Bevezetéshez közeledik a gép gyártása, az erőműben pedig**
az új ellennyomós turbina üzembehelyezése a jövő év első negyedében várható. munkábaállításával a vasmű ipari gőzellátása megháromszorozódik. a nagyobb mennyiségű gőzfejlesztéshez több ipari víz és több fűtőolaj is kell, ezért új víz-lágyítót, valamint 10 000 köbméteres pakuratartályt is építenek. a már működő cellulózgyár mellett épülő papírgyárhoz pedig kiépítik az ipari vizet, a lágyvizet, valamint a villamosenergia-vezetékét, továbbá a gőzvezetékét. /mti/

--

bb 30. a Lottó nyerőszámai

gk szb

1963. november 15.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint kisújszálláson a művelődési otthonban megtartott Lottósorsoláson a 46. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

3, 31, 52, 54, 63.
/mti/

--

11.00/a

- 16 -

me

bb 31. a bányász szakszervezet központi vezetőségének elismerése a szénbányászoknak az évi terv egymillió tonnás túlteljesítéséért

k szf/te-lm -ki

1963. november 15.

pénteken a bányai ipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége ülést tartott. részt vett az ülésen bugár Jánosné, a szot titkára is.

vigh Árpád titkár a szakszervezet nevelőmunkájának eredményeiről, feladatairól számolt be.

Komár András titkár az évi terv teljesítésének eddigi eredményeiről tájékoztatta a központi vezetőséget, majd a tennivalókra hívta fel a figyelmet. a nehézipari minisztérium bányászati vezetőinek, a szénbányászati trösztök gazdasági, műszaki irányítóinak és másoknak hozzászólása után a központi vezetőség elismerését, köszönetét nyilvánította a bányák dolgozóinak odaadó, derekas munkájukért, amellyel az évi széntermelési tervet a vállalt egymillió tonnával november közepére túlteljesítették. /mti/

--

bb 32. a pen emlékéremmel tüntették ki Toivo Lyy finn költőt és műfordítót

tr szb fm

1963. november 15.

Toivo Lyy, a hazánkban tartózkodó finn költő és műfordító ellátogatott a magyar írók szövetségébe, s baráti eszmecsere-t folytatott a magyar költőkkel és írókkal. - Toivo Lyy-nek - Madách: „Az ember tragédiája”, és sok más magyar költői alkotás kiváló fordítójának - munkássága elismeréséül képes Géza Átnyújtotta a pen emlékéremet. /mti/

--

12.50/a

- 17 -

me

bb 33. már 150 000 tonna cementet készített a dcm

vid gö-lm bs

1963. november 15.

a második ötéves terv egyik legfiatalabb létesítményében, a dunai cement és mészművekben már mind a három klinkerégető kemence termel, a gyáróriásnak ebben az évben 180 000 tonna cementet kell készítenie.

a dcm dolgozói pénteken jelentették, hogy elkészült a 150 000. tonna cement, a klinkerégetők számítása szerint, ha akadály nélkül, ilyen ütemben folytathatják munkájukat, akkor már december elején átadhatják az építőiparnak a 180 000. tonnát is. amennyiben ez sikerül, az év végéig, terven felül 15 000-20 000 tonna cementet gyárthatnak./mti/

--

bb 34. megérkezett a termelészövetkezeti tagok ötödik üdülőcsoportja hévizre

vid te-lm ki

1963. november 15.

a verőfényes, szinte tavaszias időjárásban a balaton, amely máskor ebben az időszakban már sötétszürkévé válik, még mindig őrzi nyári kék színét. a vándormadarak is feltűnően jól érzik magukat a tó vidékén. a nádasok mellett a vadkacsák tömege tanyázik és a sirályok csapatosan követik a hajókat, amelyeknek utasai kenyérdarabokkal etetik őket. a füredi partoknál többszáz sirály tartózkodik a móló közelében és az eledelért folytatott mutatványos küzdelmükkel szórakoztatják a beutalt vendégsereget. a balatonfelvidéki hegyek napsütött déli lankáin nyílnak a tavaszi virágok. nem ritkaság még a buzavirág sem. a novemberi tavasz alsóórs környékén még a fák rügyeit is kicsalta.

a téli üdülőházak tele vannak vendéggel. legnagyobb a forgalom hévizen. a téliesített üdülőházakban sokszáz vendég tartózkodik. pénteken érkezett meg hévizre a győr-sopron, zala és veszprém megyei termelészövetkezeti tagok ötödik üdülőcsoportja. /mti/

--

bb 35. budapest után pécssett mutatják be bokros lászló festőművész kiállítását

vid fm/tné-lm fm

1963. november 15.

a budapesti fényes adolf teremben a közelmúltban nagy sikerrel zárult bokros lászló szolnoki festőművész első önálló tárlata. a művész alkotásaiból november 17-én a pécsi janus pannonius muzeumban nyílik kiállítás./mti/

--

13.09/a

- 18 -

bb 37. időjárásjelentés

gk szb

1963. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 15-én, pénteken 13 órakor:

szeles idő esővel

az elmúlt 24 óra folyamán a biscayai öbölben erős ciklonképződési folyamat indult meg, s a ciklon frontrendszere nyugat-európában kiterjedt esőzéseket okoz. közép-európában átmenetileg magasnyomású centrum helyezkedik el és csapadékmentes az időjárás, erős éjszakai lehülésekkel. hazánkban tegnap általában 4-7, az északi országrészben néhány helyen csak 0-3 órán át sütött a nap. északkeleten egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső esett. a hőmérséklet napközben 11-15, délnyugaton 16-17 fokig emelkedett.

ma hajnalban az ország délnyugati felében plusz 1 - plusz 5, az északkeleti országrészekben 0 - minusz 4 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt országszerte felhős volt az idő, a hőmérséklet 5-9, miskolcon azonban csak 2 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9.2 fok volt, 3.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: erősen felhős idő, esővel. élénk, helyenként erős délkeleti, déli, holnap nyugatra forduló észél, enyhe éjszaka. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 7-11, északkeleten 5-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 14-18 fok között.

a duna vízállása budapestnél 146 centiméter. /mti/

--

13.40/a

- 19 -

me

me

bb 36. dél-dunántuli baromfitenyésztők akadémiaja nyílt pécsett

vid j szb ká

1963. november 15.

pécsett, az ország legnagyobb „csibegyárában”, pénteken ünneplésen megnyitották a dél-dunántuli baromfitenyésztők továbbképző akadémiáját. három megyéből - baranyából, somogyból és tolnából - több mint félszáz szakember vesz részt a továbbképzésen. a hallgatók zömmel termelészövetkezetekben és állami gazdaságokban, továbbá vállalatoknál, párt- és tanácsi apparátusokban dolgoznak. Ők irányítják majd a rohamosan fejlődő nagyüzemi baromfitelepeket. a kétéves akadémia első évfolyamán nyolc előadást hallgatnak és két tanulmányuton vesznek részt a szakemberek. az előadók többnyire egyetemi tanárok és tudományos kutatók. a pénteki megnyitó után dr. szlameniczy istván, az országos tervehivatal osztályvezető-helyettese tartott előadást a baromfitenyésztés fejlesztésének közgazdasági problémáiról. /mti/

--

bb 38. mezőgazdasági gépalkatrész-tárház nyílt szekszárdon

vid j szb ká

1963. november 15.

a téli mezőgazdasági gépjavítás elősegítésére korszerű alkatrész-tárolóház nyílt pénteken szekszárdon. az 1300 négyzetméter alapterületű raktárházat 3 és félmillió forint beruházási költséggel építette fel az agroker. a nagy csarnok többemeletes, fémvázás polcain 60 millió forint értékű, 16 000 féle mezőgazdasági gépalkatrészt tárolnak, többek között 29 fajtájú erőgéphez és 330 féle munkagéphez igényelhetnek alkatrészeket a gazdaságok és a gépállomások az új központi raktárból, amelyben diesel-motoros emelőtargoncák könnyítik a rakodást. /mti/

--

13.50/a

- 20 -

mo

bb 39. szántóverseny vas megyében

vid j szb ká

1963. november 15.

a vas megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a medosz vas megyei bizottsága pénteken délelőtt megyei szántóversenyt rendezett a szombathelyi állami gazdaság táplánszentkereszti üzemeiben. a versenyen vas megye termelészövetkezeteinek, gépállomásainak, állami gazdaságainak legjobb traktorosai vettek részt. a vetélkedő traktorosoknak mintegy 50 százaléka termelészövetkezeti tag volt, ami azt bizonyítja, hogy a megye közös gazdaságaiban egyre több a kiváló szakember. a verseny helyezettjei értékes jutalomban részesültek. /mti/

--

bb 40. rendkívüli közgyűlés Lipóton; 189 000 forintot fizettek ki a növénytermesztőknek

vid j szb ká

1963. november 15.

rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze csütörtökön este a Lipóti petőfi termelészövetkezet tagjai. erre a közgyűlésre a termelészövetkezet pénztárosa 189 000 forintot vitt magával. ezt az összeget a 90 növénytermesztő között osztották ki, akik a kertészetben és a cukorrépa-földeken végeztek kiváló munkát.

a közös gazdaságban 93 holdon termeltek cukorrépát az idén. a tervezett 200 mázsás átlagtermés helyett 312 mázsa cukorrépát takarítottak be egy-egy holdról. a többletermés után mázsánként 11 forint 20 fillér prémium illeti meg a cukorrépa-termelőket. a kertészet dolgozói is túlteljesítették tervüket.

a cukorrépa-termelők közül a legvaskosabb borítékot angyal minálné vette át, amelyben 31 darab százas laput meg, de 1700 forintnál egy borítékban sem volt kevesebb. /mti/

--

bb 41. fiatal mérnökök tanácskozása a vegyipari szakszervezetben

t szf/te szb ki

1963. november 15.

kétszáz fiatal mérnököt, mérnököt hívott össze baráti beszélgetésre péntek délelőttre a vegyipari dolgozók szakszervezete, azokat, akik az idén kerültek az egyetemről vegyipari üzemekbe.

/folyt.köv./

n

14.50/a

- 21 -

mo

bb 41. /fiatal mérnökök tanácskozása... 1. folyt./- szb

magyar béla, a nehézipari minisztérium személyzeti és oktatási főosztályának vezetője azzal vezette be a tanácskozást, hogy a hazai vegyipar tervezett nagyarányú gyors fejlesztéséhez sok fiatal szakemberre van szükség. Jórészt rajtuk múlik, sikerül-e a távlati tervekben előirányzott nagy fejlesztés. A minisztérium és a szakszervezet ezért nagy gondot fordít arra, hogy a fiatal műszakiak jó gyakorlati szakemberekké váljanak, mielőbb beilleszkedjenek az üzemi kollektívába. ez a célja a mai tanácskozásnak is, amelyen a jelenlevő fiatal mérnökök elmondhatják milyen problémákkal találkoztak eddig munkahelyükön és milyen segítséget kérnek munkájukhoz.

sorra szólaltak fel ezután a fiatalok. a baráti beszélgetésen szóba került a továbbképzés, a tapasztalatcsere, a nyelvtanulás kérdése, a fiatalok és az idősebb mérnökök viszonya, ezenkívül még sok más olyan probléma, amelyeknek megoldása hozzájárulhat, hogy az elméletileg jól képzett fiatalokból minél gyorsabban jó gyakorlati szakemberek váljanak. megbeszéltek több üzemi helyi problémát is. a tanácskozás résztvevői végül abban állapodtak meg, hogy a szakszervezet és a minisztérium segítségével terjesszék ki a fiatal vegyipari mérnökök tapasztalatcserejét és szervezzék meg állandó, folyamatos továbbképzésüket. /mti/

--

bb 42. garázdálkodókat ítéltek el nyiregyházán

vied fm/tné szb fm

1963. november 15.

a nyiregyházi megyei bíróság másodfokon hozott ítéletet egy háromtagú bűnbanda ügyében. a banda tagjai - nagy antal 19 éves nyiregyházi lakos és két fiatalkorú társa a város kevésbé forgalmas helyein nőkkel erőszakoskodtak, élelmiszerüzletet törtek fel, utcai villanyegőket dobáltak le.

a megyei bíróság jogerősen nagy antalt 8 évi, büntársait 7 évi, illetve két év és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 46. módosul a 79-es trolibusz utvonala

k nbj szb ki

1963. november 15.

a fővárosi villamos vasút értesíti az utazóközönséget, hogy november 17-én, vasárnap, üzemkezdettől a 79-es jelzésű trolibuszok a bethlen gábor utca helyett a nefelejts utcán át fordulnak vissza. a járat végállomása a nefelejts utca és garay utca sarkánál lesz. a thököly uton a nefelejts utca előtt levő 79-es trolibuszmegállót megszünteti. /mti/

--

15.14/-n

-22-

Me

bb 43. elkészült az ezerkétszáz személyes komlói bányászszálló

vid te szb ki

1963. november 15.

komlón, a kökönyösi új lakónegyedben emelkedik a város egyik legimpozánsabb épülete, az 1200 személyes bányászszálló. a „munkáshotel”, első két szárnyát tavaly és ez év tavaszán foglalták el a családjuktól távol élő dolgozók. pénteken megtörtént a 120 szobás harmadik épületszárny átadása is, amelyben újabb ötszáz dolgozó kerül kulturált körülmények közé. a szálló hatalmas ebédlőjében 400 személy étkezhet egyszerre. a márványoszlopos társalgó, a klubszobák, a könyvtár a szabadidő kellemes eltöltését teszi lehetővé. az összesen 300 szobás szállókombináthoz garázs, mosoda, fodrászüzlet és orvosi rendelő tartozik. /mti/

--

bb 44. nyári forgalom a tiszán

vid j szb ká

1963. november 15.

még az idősebb tiszai hajósok is kevés olyan novemberre emlékeznek, mint amilyen az idei. a hónap derekán már általában szünetelt a személyszállítás, csendesedett a teherforgalom, ezuttal azonban teljes nagyüzem van a folyó hátán. szolnokról rendszeresen közlekedik a délibáb gőzös a tiszaburai útvonalon. naponta 100-200 utast szállít a megyeszékhelyre és vissza. tizenkét uszály két vontató segítségével szállítja a cukorrépat a szolnoki cukorgyár kikötőjébe. eddig 1600 vagon répat usztattak le a tiszra és a kőrös hátán. a tutajosok is zavartalanul usztathatnak. a vizállás péntekre újabb 30 centiméterrel emelkedett, így a nagyobb terhelésű uszályok is közlekedhetnek. /mti/

--

bb 45. a csontváry-kiállítás sajtóbemutatója a szépművészeti muzeumban

t tf/lk szqb fm

1963. november 15.

pénteken a szépművészeti muzeum márványtermében bemutatták az újságíróknak a november 16-án nyíló csontváry-kosztka Mihály-tivadar-émlékkiállítás anyagát.

bíró Károlynak, a szépművészeti muzeum főigazgató helyettesének bevezetője után dr. Bodnár Éva, a magyar nemzeti galéria művészettörténésze, a kiállítás főrendezője tartotta a sajtótájékoztatót.

/folyt.köv./

15.17/-n

-23-

Me

bb 45. /a csontváry-kiállítás,,,, 1. folyt./- szb

elmondotta, hogy a csontváry-képek az eddigi külföldi bemutatókon igen nagy sikert arattak. a brüsszeli világkiállítás képzőművészeti tárlatán a „sétalovaglás a tengerparton,, című festmény aranyérmét nyert. kiemelte, hogy a századforduló nagy magyar mesterének jellegzetes művészetét nem lehet besorolni korának egyetlen magyar vagy külföldi festészeti irányzatába sem. sajátos életműve talán az expresszionizmushoz áll a legközelebb, annak egyik első jelentkezéseként tartja számon a szakemberek többsége.

a budapesti kiállításon több olyan festményt láthat a közönség, amelyet a székesfehérvári tárlaton, illetve hazai kiállításán még egyáltalán nem mutattak be. ilyenek többek között a „virágzó mandulafák,, a „zrinyi kirohanása,, a „holdas éj,, a „magányos cédrus,, a „hidon átvonuló társaság,, és az „athéni akropolis,,. a csontváry-képek zömmel neves műgyűjtők tulajdonában vannak. a kiállítás anyagának túlnyomó többségét gerlóczi gedeon bocsátotta a múzeum rendelkezésére.

a csontváry-kiállítást november 16-án szombaton délelőtt 11 órakor nyitják meg. /mti/

.-.

bb 47. negyvenszer utazhatták volna körül a földet tizenegy vasárnapi teljesítményükkel

vid/te/m/szf

1963. november 15.

a hét végén az őszi szállítási csúcsgazdálkodásban már a tizenkettedik vasárnapot töltik majd a volánnál a szolnoki 7.-es számú autóközlekedési vállalat gépkocsivezetői. az elmúlt tizenegy hétfői pihenőnapon majdnem teljes üzem volt a vállalatnál, mert a gépkocsipark több mint 75 százaléka uton volt. vasárnapként 4100-4200 tonna árut szállítottak és átlagosan 140.000 kilométert tettek meg. ez azt jelenti, hogy a 11 pihenőnapon megtett kilométerekkel majdnem negyvenszer kerülhették volna körül a földet. október különben rekordhónap volt a szolnoki aköv történetében. harmincegy nap alatt 360.000 tonna árut szállítottak, így 21 százalékkal tolták meg tervüket. a vállalat kiváló gépkocsivezetői eddig 158.000 forint jutalomra szolgáltattak rá, amit decemberben kapnak meg. /mti/

.-.

15.40/-n

-24-

1545 Zseh

bb 48. tizenöt éves a magyar szinkronfilmgyártás - 1948 óta 527 filmet szinkronizáltak - sajtótájékoztató a filmklubban

t s/hné vm fm

1963. november 15.

a magyar szinkronfilmgyártás megkezdésének 15. évfordulója alkalmából a magyar filmművész szövetség és a pannónia filmstudio sajtófogadást rendezett a filmklubban.

herschó jános filmrendező üdvözölte a megjelenteket, majd ujhelyi józsef, a pannónia filmstudio igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit a szinkronfilmgyártás 15 évéről, eredményeiről és további terveiről. elmondotta, hogy a „hősök hajója,, című szovjet film volt az első játékfilm, amelyet kísérletképpen magyarra szinkronizáltak 1948 őszén; ezt a filmet azonban a közönségnek nem mutatták be. abban az időben ugyanis nagy nehézséget jelentett, hogy hazánkban nem voltak képzett szinkronszakemberek és az uttorok szerepét a játékfilmrendezők, - fejér tamás, gertler viktor, keleti márton, zákonyi sándor, szemes mihály - vállalták, majd egy szovjet szakember segítségével képezték ki a magyar filmeseket. 1948-ban három, 1949-ben pedig már 12 filmet szinkronizáltak. később önálló szinkron-studiót alakítottak. ebben a studioban 1951-ig szovjet filmeket „fordítottak,, magyarra. emlékezetes siker volt „a kormány tagjai,, és „a nagy hazafi,, című szovjet filmek szinkronizálása. a színművészek - major tamás, gózon gyula, tolnay klári, balázs samu - nagy kedvvel vettek részt ebben a munkában. egyre emelkedett a szinkronizált filmek száma: 1950-ben 19, 1951-től 1955-ig évente 24, 1955-ben pedig már 28 filmet „ültettek át,, magyar nyelvre.

1951 július 1-én megalakult az önálló szinkronfilmstudio: a pannónia filmstudio. ettől kezdve a szovjet filmek kivül már több nemzet filmművészeinek alkotásait szólaltatták meg magyarul. ebben az évben készítették az első olyan filmet, amelyben már a dalok és a versek is magyarul hangzottak el. továbbra is emelkedett a szinkronizált filmek száma, 1956-ban 28, 1957-ben 20, 1958-ban 31, 1959-1960-ban 40-40, 1961-ben pedig 42 film magyarul beszélő változatát készítették el. 15 év alatt összesen 527 filmet szinkronizáltak és a statisztikák szerint ezeket több mint 700 millió néző látta.

az év végéig a mokép számára 50, a tv számára pedig 32 játékfilm szövegét „fordítják magyarra,,. ujhelyi józsef elmondotta, hogy jövőre tovább emelkedik ez a szám. a tervek szerint 60 játékfilm magyarul beszélő változatát készítik el a mokép, 75-öt pedig a televízió számára.

/folyt.köv./

15.45/-n

-25-

1550 Zseh

/bb 48. tizenöt.....1.folyt./vm

csökkent a filmek szinkronizálásának ideje is, 1950-ben még 100-120 nap kellett egy-egy filmhez, ma átlagosan 30 napra van szükség. a cél az, hogy minden bemutatásra kerülő külföldi filmet szinkronizálni tudjanak. ezt elősegíti majd az, ha a harmadik ötéves terv idején kibővítik a pannónia filmstudiót, valamint több korszerű műtermet tudnak berendezni. a színház-és filmművészeti főiskola is elősegíti ezt a munkát, mert a jövő évtől kezdve a hallgatókat a szinkronizálás technikájára is tanítani fogják.
/mti/

- . . -

bb 49. 30.000 vagonnal több áru - 10,5 százalékkal olcsóbb fogyasztói árak - szirmai jenő tájékoztatója az ország zöldség-gyümölcsellátásáról

t kz vm ká

1963. november 15.

a minisztertanács csütörtöki ülésén szirmai jenő, a szövetség elnöke jelentést tett a kormánynak a burgonya, a zöldség-gyümölcs-felvásárlás alakulásáról, valamint a lakosság téli ellátásáról. a fővárosi lapok, az mti és a rádió munkatársai a jelentéssel kapcsolatban kérdéseket intéztek a szövetség elnökéhez.

szirmai jenő a kérdésekre adott válaszában hangsúlyozta, hogy a felvásárlás adatai, a belföldi ellátás és az exportszállítások alakulása a bőséges ellátást biztosító téli készletezés állami és szövetkezeti gazdaságaink munkáját dicsérik. a felvásárolt zöldség, gyümölcs és burgonya mennyiségileg meghaladja a 140.000 vagon. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az említett cikkekből az elmúlt évinél 30.000, az ez évre tervezettnél pedig mintegy 10.000 vagonnal többet vásároltak fel. egyes cikkekből - mint például a nyári gyümölcsökből - hiány volt, más vonatkozásban azonban bőségesen pótolták ezeket az időjárás számlájára írható időszakos és mindig csak bizonyos cikkeket érintő hiányokat. az egyre több korszerű termelési módszert alkalmazó szövetkezeti gazdaságok összességében vége végül is egész éven át biztosították a főváros, az ipar és üdülőtelepek, általában a mezőgazdasági termeléssel nem foglalkozó lakosság ellátását, valamint az export szállításokat. a mezőgazdaság szocialista átszervezése éppen ezen a téren, a zöldség-gyümölcstermelés gyors fejlődésében, az ellátás javulásában kamatozik legkézzelfoghatóbban az egész ország számára. mindenképpen a szervezettebb, korszerűbb termelés javára írható ugyanis, hogy a lakosság az idén már nem csak több és jobb minőségű, hanem olcsóbb áruhoz is jutott. az első háromnegyedév adatait vizsgálva szembevetve, hogy a fogyasztói árak 1961. és 1962. azonos időszakához viszonyítva 6, illetve 10,5 százalékkal alacsonyabbak voltak.
/folyt.köv./

16.05/-n

-26-

1609 Zuer

/bb 49. 30.000 vagonnal....1.folyt./vm

a hatalmas mennyiségű áru többségét - a zöldségfélék 100, a gyümölcs 60 százalékát - szerződéses alapon termeltették.

a jó termésből a télre is zavartalan ellátást biztosít a kereskedelem. burgonyából az 1961. évi 6.000 és a múlt évi 12.300 vagonnyi helyett 14.000 vagonnal lesz az ország „kamrájában”, vöröshagymából az 1961. évi 573 és az 1962. évi 1091 vagon helyett 1.140 vagonnal tárolnak. a kitűnő és közkedvelt téli gyümölcsből, az almából 1.032, illetve 671 vagonnal többet raktároznak, mint 1961-ben, illetve 1962-ben. a tapasztalat szerint az a mennyiség ugyanis, amely a tárolhatóság végső határáig, májusig, bőségesen fedezi a belföldi keresletet. a megelőző éveknél lényegesen többet tárolnak télire - tehát 1964. január 1. utáni felhasználásra - gyökérfélékből is.

számottevően fejlődött a gyümölcs-és zöldség export. az egész évre tervezett 381 millió devizaforint értékű áru helyett már eddig 413 millió devizaforint értékű árut helyeztünk el részben szocialista, részben tőkés államok piacain. a szállítások folytatódhatnak. az idei zöldség-gyümölcs export értéke végül is el fogja érni a 450 millió devizaforintot.

a felvásárlókereskedelem munkáját érintő bírálatok - hangsúlyozta szirmai jenő - általában hasznosak, részük van azokban a kormány által is pozitívan értékelt eredményekben, amelyeket a felvásárlókereskedelem az utóbbi években elért. a bírálók azonban olykor hajlamosak arra, hogy egy-egy konkrét esetet országosan általánosítsanak, s az ilyen elhamarkodott általánosítás nem helytálló. vonatkozik ez elsősorban azokra az árukra, amelyeket szállítóeszköz, kereslet, vagy bizonyos esetekben valóban a megfelelő szervezethez hiánya miatt visszahagytak a termelőnél - természetesen ártéértéssel mellett - takarmányozási, vagy egyéb célokra. az eleve tervezett 2 százaléknyi áru ment ilyen módon veszendőbe. ez kétségtelenül sok, jobb lett volna, ha a lakosság elfogyasztja. a szövetség a jövőben is azt az elvet képviseli, hogy minden megtermelt és fogyasztásra alkalmas árut fel kell vásárolni és el kell juttatni a fogyasztókhoz. a termést - egészen pontosan - persze sose lehet kiszámítani. egy-egy cikk lefutási ideje is jórészt az időjárás függvénye. ilyen körülmények között mindig lesz egyik, vagy másik cikkből, elhelyezési nehézség. ezek értékesítése a legtökéletesebb szervezethez sem valósítható meg. egyetlen megoldás kínálkozik és pedig tartósító és szárító üzemek létesítése. a szövetség mindenesetre ezt a megoldást választja, már csak azért is, mert a tartósított, szárított zöldség és gyümölcs - zöldbab, karfiol, alma, paprika stb. a nyugati piacokon jól értékesíthető.

/folyt.köv./

16.15/-n

-27-

1603 Zuer

bb 50. ülést tartott a kpvsz központi vezetősége

t tó/tm/m/ki

1963. november 15.

a kereskedelmi-, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott, amelyen megjelent Beckl Sándor, a szot titkára is. Szász Ferencné titkár beszámolójában többek között a külkereskedelmi vállalatok és az ipari üzemek közötti szocialista szerződések fontosságáról beszélt. Megemlítette, hogy ilyen szerződések kötésével már eddig is igen jó eredményeket értek el. Felvetődött az is - mondta - hogy a bel- és a külkereskedelem között is létesüljön ilyen kapcsolat. A cipőnagykereskedelmi vállalat és a tannimpex már el is készítette erre vonatkozó szerződéstervezetét. Bebizonyosodott, hogy érdemes a szakszervezetnek ezzel a mozgalommal foglalkozni.

Széleskörű vita után a központi vezetőség a beszámolót elfogadta, majd felhívással fordult az állami és a szövetkezeti kereskedelem dolgozóihoz, hogy a most következő téli vásár várható nagy forgalmának lebonyolítását minden tudásukkal és erejükkel segítsék.

az ülésen Ligeti László főtitkár tájékoztatót adott a ghanai testvér szakszervezet kongresszusáról. /mti/

...-

bb 51. a szakmunkásképzésről és a téli felkészülésről tárgyalt a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

inbj/tm/m/ki

1963. november 15.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken délután megtartott ülésén a szakmunkás-utánpótlás helyzetével és problémáival foglalkozott. Megállapította, hogy egyes szakmákra - mind például gépkocsiszerelő - sok a jelentkező, más szakmákra - például gépkocsi-lakatos, fényező-dukkózó, stb. - kevés. Éppen ezért - hangsúlyozza a központi vezetőség - jobban meg kell ismertetni a fiatalokkal az egyes szakmákat. Javasolta továbbá, hogy a kpm végezzen felméréseket milyen szakmák területén szükséges szakközépiskola, ugyanakkor fel kell mérni a szakmai továbbképző tanfolyamok szervezésének problémáit is.

megállapította a központi vezetőség, hogy a közlekedési vállalatok gondosan készítették el a téli felkészülési tervüket, s ha azokat megfelelően végrehajtják, még nagyobb tél esetén sem lesz fennakadás, a közlekedési vállalatok meg tudnak birkózni a tél nehézségeivel. /mti/

...-

16.20/-n

-28-

16.20. Zseli

/bb 49. 30.000 vagonnal.....2.folyt./vm

gyakori eset, hogy maguk a termelők állítják a felvásárló kereskedelmet olyan nehézségek elé, amelyekkel magukat is károsítják. Mindennél beszédesebb példa ebben a vonatkozásban a következő: a német szövetségi köztársaságban 400 vagonnyi apró csemege uborkát tudunk volna értékesíteni. A termelők jórészt abból a hibás számításból kiindulva, hogy a nagyobb uborka nehezebb, nem szervezték meg a szedést, hagyták az uborkát megnőni, elvélni. Így bár annyi uborka volt az országban, hogy mint mondják, Dunát lehetett volna rekeszteni vele, nem tudtuk kihasználni az export lehetőségét.

a szövosz mint eddig, úgy a jövőben is nem egyszerűen kereskedelmi feladatnak tekinti a tevékenységét. az ellátás javítása mellett a termelés fejlesztésére is nagy gondot fordít. jelenleg szakközvetítők járnak a termelőszövetkezetek felülvizsgálják a panaszokat, s minden indokolt esetben - utólagosan is - kártalanítják őket. ez az évvégi rendezés együtt jár a jövő évi tervek megbeszélésével. a földművelőszövetkezetek már az idén 87 csomagoló szint építettek teljesen ingyen a szövetkezeti gazdaságokban. a következőkben a különként 1-2 forintos többletbevétel jelentő helyszíni csomagolást, válogatást, osztályozást segítik elő. e célból 50 válogató gépet szereznek be, s ezeket minden térítés nélkül kölcsönzik a gazdaságoknak. ugyancsak a következő évben megkezdik a szárító és tartósító üzemek hálózatának a kiépítését, illetve bővítését. /mti/

...-

bb 55. nyugat-dunántuli sebészorvosok tudományos ülése szombathelyen

vid fm/tné vm fm

1963. november 15.

tíz éves az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete nyugat-dunántuli sebész szakcsoporthja. ebből az alkalomból pénteken ünnepi eseménysorozat kezdődött a szombathelyi markusovszky kórházban.

ünnepi közgyűlésen újjáválasztották a szakcsoporthoz vezetőket és tisztikarát, majd az ezt követő tudományos ülészen nyugat-dunántul legkitünőbb sebészorvosai tartottak előadásokat. /mti/

...-

16.26/-n

-29-

16.26. Zseli

bb 52. a hazai építők kérésére újfajta toronydarukat készít Lengyelország a tizemeletes magyar panelházak szereléséhez

i sb/lk/m/ki

1963. november 15.

a harmadik ötéves tervben a hazai építőipar áttér a magas panelházak tömeges „gyártására,,. jelenleg főleg négyemeletes blokkos házakat építünk, de a nagy sorozatban készülő panelekből tizemeletes épületeket kell összeszerelni. ezért az eddiginél magasabb és erősebb toronydarukkal kell majd dolgozni az építőiparnak. a nagy emelőgépek beszerzése azonban sok gondot okozott, mert Magyarország csak néhány emelet építéséhez megfelelő kis darukat gyárt, s a külföldön vásárolható toronydaruk sem alkalmasak, mert vagy túlságosan nagyok, vagy a kellenél kisebbek.

a rendkívül fontos toronydaruk beszerzéséhez Lengyelország nyújt segítséget a magyar építőknek. a közepes lakóházak építéséhez már korábban is szállítottak emelőgépeket, s a lengyel darugyártók most vállalták, hogy a magyar építésszek kívánságának megfelelő, újfajta toronydarut készítenek. a két ország szakemberei együtt alakítják ki az új daruk mintapéldányának terveit, hogy a legmesszebbmenően figyelembe vehessék a hazai panelházak összeszerelésének követelményeit. az új gép mintegy 34 méter magas lesz, hogy ne csak a tizedik emelet paneljeit, hanem a lakás nélküli tizenegyedik emelet, vagyis a felvonógépház falelemeit is könnyen el tudja helyezni. az emelés sebességének szabályozására különleges szerkezetet terveznek, hogy a nagy magasságba gyorsan huzza fel a gép az elemet, majd pedig a pontos illesztés miatt lassan tegye a helyére. az új mintapéldány előreláthatóan már a jövő évben elkészül, s a panelházak tömeges építésének idejére megérkeznek a sorozatban gyártott gépek, amelyek mindegyike évente 300-600 lakás falelemeinek összeszerelését segíti. /mti/

bb 53. tanácskozás győrtött a szarvasmarha-tartás jövedelmezőségéről

vid/j/m/ká

1963. november 15.

a szarvasmarha-tenyésztés helyzete és fejlődésének lehetőségei a kisalföldön címmel pénteken egésznapos tanácskozást rendeztek győrtött a megye termelőszövetkezeti küldötteinek részvételével.

poznán andrás, a megyei tanács vb. elnökhelyettese tájékoztatást adott az állattenyésztés helyzetéről, majd dr. jankó józsef, a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola tanszékvezető tanára, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tartott előadást. /folyt.köv./

16.32/-n

-30-

1640 2. rész

bb 53. /tanácskozás ... 1. folyt./ m

rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság fejlesztésében, belterjességének fokozásában alapvetően fontos helyet foglal el a magas szintű állattenyésztés. a kisalföld adottságai olyanok, hogy az ország első szarvasmarha-tenyésztő vidéke lehetne. szarvasmarhasűrűség tekintetében tartja is az első helyet, a termelési színvonal azonban egyáltalán nem kielégítő. részletesen elemezte a meglévő hibákat, és megjelölte a szarvasmarha-tartás jövedelmezőbbé tételének útjait.

horn artur egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja felszólalásában kiemelte, hogy az állati termékek iránt világszerte növekvő igény mutatkozik. magyarországon 1951-ben az állami felvásárlásnak még kétharmad része volt növényi és csak egyharmad része állati termék, addig 1961-62-ben már 56 százalékra emelkedett az állati termék felvásárlásának aránya. a szarvasmarha-tenyésztésben szemléletváltozásnak kell bekövetkeznie. bizonyos színvonal alatt nem szabad termelni. a tej mennyisége, a tej minősége és az állat élősulya az a három tényező, amelyet különösképpen szem előtt kell tartani, s a gazdaságokban a nagyüzemi technológiának megfelelő fajtát kell tenyészteni. /mti/

bb 54. esőt, hoztak a nyugati légtömegek - a hőmérséklet az évszakhoz képest még mindig meleg

i ie/m/ká

1963. november 15.

a hosszantartó napsütéses, száraz szép őszi időjárás egyik napról a másikra elromlott. oka - mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották -: az atlanti óceán felől nagy sebességgel érkező légtömegek, amelyek pénteken reggeltől délig a nyugati országhatártól a fővárosig jutottak és gyors ütemben terjeszkednek tovább kelet felé. ezek a légtömegek lehülést, esőt hoztak magukkal. a hőmérséklet egyébként az évszakhoz képest még mindig igen magas. pénteken 14 órakor pécsen, szegeden, kecskeméten még 13-15 fokot mértek, az ország többi részén, ahol több volt a felhő, tíz fok körül - valamivel fölötte vagy alatta - járt a hőmérő higánya. ez, a november közepén még szinte rendkívülinek számító enyheség egyelőre tovább tart: sőt, a várható éjszakai lehülés is gyengül.

szép időre ennek ellenére sem számíthatunk. pénteken délelőtt a dunántúlon már esett, szombatra az ország többi részén is erős borús, esős idő, s kellemetlen nyugati szél várható. /mti/

16.46/-n

-31-

1650 2. rész

bb 57. eltemették oláh imrét

vid tné vm sr

1963. november 15.

pénteken délután debrecenben nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a hosszas betegség után 68 éves korában elhunyt oláh imrét, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának tagját, a munkásmozgalom régi harcosát. ravatalánál a megyei pártbizottság tagjai és régi harcostársai álltak diszörséget. az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága nevében c. nagy gábor, a pártbizottság titkára mondott bucsubeszédet. oláh imrét a debreceni városi tanács által adományozott diszörszínhelyre temették./mti/

- . -

bb 58. turán pál akadémikus

i ms/lk vm sr

1963. november 15.

kolozsvárra utazott, ahol matematikai tudományos tanácskozáson vesz részt./mti/

- . -

bb 59. ülést tartott az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t ms/gk vm s

1963. november 15.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken a szakszervezet székházában dr. szabó zoltán főtitkár elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vett gál lászló, a szot titkára, valamint az egészségügyi minisztérium és a magyar vöröskereszt több vezető munkatársa is. az ülésen az orvostovábbképzés tapasztalatait és további feladatait vitatták meg. dr. darabos pál, a szakszervezet titkára bevezető előadásában ismertette a 80 éves multra visszatekintő magyar orvostovábbképzés fejlődését, jelenlegi helyzetét és problémáit, majd több javaslatot tett a továbbképzés színvonalának és eredményességének növelésére. a beszámolót számos hozzászólás követte./mti/

- . -

bb 60. tibay kriszta debreceni operaénekesnő párizsba utazott

vid tné vm sr

1963. november 15.

tibay kriszta, a debreceni csokonai színház operaénekesnője újabb külföldi meghívásnak tesz eleget.
/folyt.köv./

16.50/-n

-32-

18-

Zseli

/bb 60. tibay.....1.folyt./vm

pénteken délután budapestről párizsba utazott, ahol többek között hangversenyen szerepel a palais de chaillot-ban is. franciaországi szereplése után svájcban lép fel./mti/

- . -

bb 61. megkezdődtek a bábszínházban a toldi főpróbái

i bi/tr vm sr

1963. november 15.

az állami bábszínházban pénteken délután megkezdődtek a toldi bábjáték-változatának főpróbái. arany jános eposzát jékely zoltán alkalmazta bábszínpadra. a bábjáték az eposz drámai részleteit önálló színpadi cselekménnyé tömöríti, de a műfaj szabta kereteken belül az eredeti szövegből is sokat megőriz. a darabot szőnyi kató rendezte, a bábokat bródy vera, a diszörszínház tervezte.

a bemutatót megelőző hat főpróbán már gyermekközönség is részt vesz. a színház vezetősége így kívánja lemérni az előadásnak a gyermekekre gyakorolt hatását. a toldi bemutatásával és a már eddig előadott, a magyar irodalom klasszikus alkotásaiból készült bábjátékok színpadravitelével igyekszik a színház segítséget nyújtani az iskolai oktatásnak. a hivatalos bemutató napja november 23./mti/

- . -

bb 62. meghosszabbítják a szófiai magyar bábtörténeti kiállítást

i bi/tné vm sr

1963. november 15.

koós iván, az állami bábszínház tervezője kiállítás rendezett a bolgár fővárosban, a szófiai magyar intézet bemutató termében a magyar bábjátékszás története címmel. hazaérkezése után elmondotta, hogy a november 8-án megnyitott kiállítást a bolgár kulturális és művészeti élet sok ismert képviselője tekintette meg, a bolgár sajtó nagy elismeréssel fogadta, a szófiai rádió és televízió riportban méltatta. a nagy közönségsiker miatt az eredetileg két hétre tervezett kiállítás nyitvatartási idejét meghosszabbítják./mti/

- . -

16.55/-n

-33-

1902 Zseli

bb 56. szombaton megnyílik a széchenyi strand téli fürdője, naponta 1.500 fürdőző élvezheti a gyógyvizet

i nbj/tm/m/ki

1963. november 15.

a széchenyi fürdő törzsközönsége már hosszabb ideje szorgalmazta, hogy teremtsenek lehetőséget a fürdőben a téli „strandolásra”, is. ezért a fürdőigazgatóság szeptemberben hozzálátott az átalakítási munkához.

pár hét alatt a téli használatra kijelölt öltözőkbe beszerelték a fűtőhálózatot és felszerelték a világító berendezéseket. elkészült az a fűtött folyosó is, amelyen a fűtött öltözőkből a fürdőzők kijutnak a 37 fokos gyógyvizzel töltött nyitott kis medencéhez. december elejére készítik el azt a folyosót, amelyen a 28 fokos gyógyvizzel feltöltött uszómedencét közelíthetik meg a vendégek.

budapest új téli fürdőjét pénteken délután tekintették meg a szakemberek és szombattól kezdve reggel 7 órától este 7 óráig, mindennap nyitva lesz. /mti/

..

bb 63. ladislav holy csenszlovák néprajzkutató előadása a néprajzi muzeumban

i bi/tr vm sr

1963. november 15.

ladislav holy csenszlovák néprajzkutató néprajzi expedíciójának szudánban címmel november 20-án délután előadást tart a néprajzi muzeumban. az előadást hangosfilmvetítés kíséri. /mti/

..

bb 64. az országgyűlés kulturális bizottságának ülése

k vt/tr vm sr

1963. november 15.

az országgyűlés kulturális bizottsága pénteken délután gosztonyi jános elnökletével ülést tartott az országban. a bizottság meghallgatta lugossy jános művelődésügyi miniszterhelyettes tájékoztatóját a művelődésügyi minisztérium előtt álló időszerű feladatokról. a tájékoztatóhoz andrási béla, benke lajosné és gosztonyi jános szólott hozzá. /mti/

..

17.00/-n

-34-

1803 Zseli

bb 65. elutazott budapestről a szovjet filmdelegáció

t s/hné/m/sr

1963. november 15.

a szovjet filmnapok alkalmából hazánkba látogatott szovjet filmküldöttség - szamszon szamszonov rendező, larisza luzsina és vszevolod szanajev filmszínész - pénteken elutazott budapestről.

a szovjet filmművészeket a ferihegyi repülőtéren papp sándor, a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője és a filmélet több vezetője bucsuztatta. ott volt a budapesti szovjet nagykövetség több munkatársa is. /mti/

..

bb 66. kandidátusi oklevelek átadása a zrinyi miklós katonai akadémián

k vt/lk/m/sr

1963. november 15.

a hadtudományok területén is megindult tudományos képzés eredményeként első alkalommal adtak át pénteken kandidátusi okleveleket néphadseregünk több tisztjének és tábornokának. a zrinyi miklós katonai akadémián rendezett ünnepségen megjelent a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja, ott voltak a magyar tudományos akadémia képviselői.

a hadtudományi szakbizottság elnökének megnyitó szavai után csémi károly vezérőrnagy, a néphadsereg vezérkari főnöke, honvédelmi miniszterhelyettes mondott beszédet, amelyben méltatta az esemény jelentőségét. ezt követően tolnai gábor akadémikus a tudományos minősítő bizottság elnöke átnyújtotta az okleveleket az új kandidátusoknak. /mti/

..

17.05/-n

-35-

1809 Zseli

bb 67. a győr-sopron megyei kisipari szövetkezetek őszi árubemutatója

vid te vm szf

1963. november 15.

a kiszöv rendezésében őszi árubemutatót tartanak a győr-sopron megyei kisipari szövetkezetek. pénteken délután a szakszervezetek megyei tanácsának székházában nyitották meg a legújabb termékek kiállítását. a választék bővítésére butorból 40 millió, ruházati cikkekből 36 millió forint értékűt szállítottak ebben az évben a kereskedelemnek a megye kisipari szövetkezetei. a soproni asztalosipari ktsz cseresznyefurnéros poliészter fényezésű, világos színű nappali szoba berendezéséből egyelőre a mintapéldány készült el. a katinka elnevezésű garnitúrát a budapesti lakásművészeti bolt hozza majd forgalomba./mti/

- . . -

bb 68. az szkp pártmunkás küldöttsége megkoszoruzta a magyar és a szovjet hősi emlékművet

te/m/sr

1963. november 15.

v.p.mzsavanadzének, a szkp elnöksége póttagjának, a gruz kommunista párt központi bizottsága első titkárának vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet pártmunkás küldöttség pénteken megkoszoruzta a hősök terén a magyar hősi emlékművet és a szabadság téri szovjet hősi emlékművet.

a küldöttség eddigi magyarországi tartózkodása alatt ellátogatott a május 1. ruhagyárba, a beloiannisz hradástechnikai gyárba, a minőségi cipőgyárba, ahol megtekintette az üzemet és elbeszélgetett a gyárak vezetőivel. /mti/

- . . -

bb 69. andré lebois professzor

k áe/tm/m/fm

1963. november 15.

a toulousei egyetem tanára kéthetes magyarországi tartózkodása után pénteken elutazott budapestre. a neves irodalomtörténész, aki a magyar irodalom franciaországi szakértője is, a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen és budapesten több, nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott. /mti/

- . . -

17,48/m

- 36 -

1810 *Zeln*

bb 70. az onkológus kongresszus második napja

t ms/tné/m/sr

1963. november 15.

a 6. magyar onkológus kongresszus második napján, pénteken a gyógykezelés eredményeit vitatták meg. r.w.raven professzor, a londoni royal marsden hospital főorvosa ismertette észrevételeit, g.widow, a berlin-buchi onkológiai intézet helyettes igazgatója filmet mutatott be. dr. kellner béla professzor néhány új szempontot ismertetett, amelyek alapján már műtét közben megbízható kórjóslatot lehet felállítani a szöveti kép alapján. p.denoix párizsi professzor, a nemzetközi rákeellenes unió alelnöke szerint a magyar professzornak ez a módszere a jövőben hasznos kiegészítője lehet a jelenleg általánosan elfogadott kórjóslati rendszernek.

délután dr. kárpáti györgynek, az uzsoki utcai korház onkológiai intézete vezetőjének előadása után - számos neves magyar szakemberen kívül - francia, bolgár és román vendégek tartottak tájékoztatót.

az 1. számú kórbonctani és kísérleti rákkutató intézetben rendezett megbeszélésen dr. baló józsef, dr. melczér miklós és dr. németh lászló egyetemi tanárokon kívül csehszlovák, nyugat-német és román tudósok is tartottak előadást.

a kongresszus szombaton fejeződik be. /mti/

- . . -

bb 71. megjutalmazták a nyolcadik kerületi társadalmi ellenőröket

i hi/tm vm sr

1963. november 15.

a nyolcadik kerületi tanács székházában péntek délután jutalom-műsorral egybekötött nagyaktív értekezletet tartottak, mintegy 300 kereskedelmi társadalmi ellenőr részvételével. a legjobb munkát végző társadalmi ellenőröket a tanács kereskedelmi osztálya megjutalmazta./mti/

- . . -

bb 75. az irodalmi színpadok konferenciája szegeden

vid tné vm sr

1963. november 15.

a szegedi móra ferenc művelődési otthonban pénteken este megkezdődtek az irodalmi színpadok háromnapos konferenciájának eseményei. a megnyitón számos fővárosi író, a dél-magyarországi író-csoport több tagja, valamint szeged kulturális életének számos más képviselője vett részt.

a debreceni kvvdsz józsef attila irodalmi színpada, majd a szolnoki versegly gimnázium irodalmi színpada adott műsort. a három napon az ország legjobb nyolc irodalmi színpadának mintegy 250 tagja szerepel. szombaton a tiszta szálló nagytermében az irodalomprópaganda helyzetét, vasárnap pedig a városi tanács dísztermében az irodalmi színpadok további feladatait vitatják meg./mti/

bb 72. László ervin vendégszereplése, jancsó adrienne előadójestje, racine színműve az egyetemi színpad szombat-vasárnap esti műsorán

k áe/tm vm fm

1963. november 15.

az egyetemi színpad november 16-17-én szombaton és vasárnap ismét érdekes programmal várja közönségét. szombaton délután László ervin svájcban élő magyar zongoraművész, az egykori „csodagyerek”, vendégszerepel 16 évi távollét után először budapesten. ezt követően este az universitas együttes előadásában ismét színpadra kerül Racine „pereskedők”, című, nagyszerű vígjátéka, amelyet november 19-én és 23-án megismételnek. a „versmondás művészete” című sorozat új produkciójaként vasárnap tartják meg Jancsó adrienne előadójestjét, amelyen Vargyas Lajos mond bevezetőt./mti/

- . -

bb 73. a japán császár köszönő tévirata Dobi Istvánhoz

Lk vm sr

1963. november 15.

hirohito japán császár téviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az elnöki tanács elnökének, a japánban történt kettős szerencsétlenséggel kapcsolatban kifejezett részvételt./mti/

- . -

bb 74. budapestre érkezett a csehszlovák színházművészeti szövetség küldöttsége

tm/m/sr

1963. november 15.

a magyar színházművészeti szövetség meghívására pénteken budapestre érkezett a csehszlovák színházművészeti szövetség küldöttsége, amelynek tagjai: Zdeněk Dinter, a prágai Realistické divadlo dramaturgja, a csehszlovák színházművészeti szövetség drámai szakosztályának titkára, Stefan Misovic, a Martini divadlo snp színésze, a szövetség központi bizottságának tagja és Nada Chmelarová-Chalupová, a hradeckralovói divadlo vitezného unora színésznője. a küldöttség egy hétig tanulmányozza a magyar színházi életet./mti/

- . -

18.10/-n

-38-

1816 Zseli

bb 76. közlemény

vm sr

1963. november 15.

a nagyváradi tér és a mester utca között haladó 24-es villamoson zsebtolvajlás közben tetten érte a rendőrség Balogh Aranka 41 éves, hasonló büncselekmények miatt tizenhét alkalommal büntetett, budapest, huszadik kerület, hajnal utca 13. szám alatti lakost. S. Györgyné budapesti lakost akarta meglopni. Balogh Arankának a büncselekményben segítséget nyújtott a vele közös háztartásban élő 46 éves, szintén büntetett előéletű Csorba Béla. mindkettőjüket őrizetbe vették./mti/

- . -

bb 77. a finn parlamenti küldöttség látogatásai

ö vid bc tr vm sr

1963. november 15.

a finn parlamenti küldöttség, amely Kauno Kleemolának, a finn parlament elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, a napokban budapestre látogatott. a küldöttséget útjára elkísérte Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, Kurtán Sándor, a magyar népköztársaság helsinki nagykövete.

Dunaujvárosban Tapolczai Jenő tanácselnök és Inokai János berunázási főmérnök, Dunaujváros országgyűlési képviselője köszöntötte a küldöttséget és tájékoztatta a város, a dunai vasúti fejlődéséről. a vendégek megtekintették a várost, ellátogattak több kulturális és szociális intézménybe. Dunaujvárosból Pécsre utaztak, ahol Palkó Sándor, a Baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és Körösi Lajos, Pécs megyei jogú városi tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke fogadta a vendégeket. tájékoztatták a küldöttséget a megye és a város életéről, azokról a baráti kapcsolatokról, amelyek Pécs és Testvérvárosa, a finnországi Lanti között kialakultak, s amelyek során az idén két küldöttség járt Pécsen a finn testvérvárosból. a finn parlamenti küldöttség megtekintette a világ-hírű Zsolnay múzeumot, a város nevezetességét, majd Harkányba és Villányba látogattak. pénteken a Bolyi Kossuth Termelőszövetkezet keresték fel, ahol Szabó Mátyásnak, a termelőszövetkezet elnökének kalauzolásával megtekintették az egyes üzemegeket. a vendégek jártak két termelőszövetkezeti dolgozó otthonában is, majd a délutáni órákban visszautaztak Budapestre./mti/

- . -

18.40/-n

-39-

1846 Zseli

bb 78. 1400 solidusért 70.000 forint - ünnepélyesen átadták a jutalmat a hódmezővásárhelyi „aranyásónak”,

vid/tné/m/sr

1963. november 15.

a „solidusok városában”, hódmezővásárhelyen pénteken ismét valóságos aranyláz tört ki. szinte mindeki a páratlan aranypénzleletről beszélgetett, s mindeki az „aranyásó”, asszony, józó erzsébet jutalmazási ünnepségre volt kíváncsi. erre az eseményre délután három órakor került sor a tornyai jános muzeumban.

dr. dömötör jánosnak, a muzeum igazgatójának üdvözlő szavai után dr. liptai ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője nyújtotta át a megérdemelt jutalmat: 70.000 forintot, józó erzsébetnek, aki az egyik hódmezővásárhelyi tanya mellett, pulykaőrzés közben fedezte fel az 1400 arany solidust. a 2. theodosius bizánci, illetve valentinianus római császárok képmásával díszített, bizánci veretű, 24 karátos aranypénzek sulya meghaladja a hat kiló 30 dekát.

jozó erzsébet megrökönyödve vette át a pénzköteget, s a kérdésekre válaszolva elmondotta: a jutalom hozzásegíti régi vágyának teljesüléséhez, családi ház vásárlására.

a közönség rendkívüli érdeklődésére elhatározták, hogy az aranypénzeket - egyelőre úgy, ahogyan a megtaláló összegyűjtötte - befőttes üvegben kiállítják a muzeumban.

az aranykiállítást ezután rendezik, s vitrinekben mutatják be a közönségnek egy hétig hódmezővásárhelyen, egynapi szegeden, majd a nemzeti muzeumban. /mti/

bb 79. kiállítás nyílt az egressy klubban pásztor györgy festőművész alkotásaiból

t tf /hné/m/la

1963. november 15.

pénteken este a dohány utcai egressy klubban megnyílt pásztor györgy festőművész kiállítása. a mester munkásságát, s a tárlat több mint félszáz festményét a megnyitón szántó piroska festőművész ismertette.

a bemutatót december 1-ig tartják nyitva, naponta 11-19 óráig. /mti/

18.45/n

- 40 -

1850 Z. elv

bb 80. megnyílt fekete jános és végváry gyula kerámikus-művész kiállítása a fényes adolf-teremben

t tf hné vm

1963. november 15.

pénteken este a rákóczi uti fényes adolf-teremben megnyitották a kiállítási intézmények legújabb bemutatóját, amelynek anyagát fekete jános és végváry gyula kerámikus-művész munkáiból állították össze.

a megnyitó ünnepségen dr. lászló gyula egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem régészeti tanszékének vezetője mondott beszédet. ismertette a hódmezővásárhelyi majolikagyár két fiatal tervező művészeinek eddigi alkotó tevékenységét, valamint mostani első önálló tárlatuk anyagát.

a kiállítást, amelyen körülbelül 200 művészi vázát, tálát, korsót és egyéb kerámiát mutatnak be, december 8-ig nézheti meg a közönség. /mti/

bb 81. közlekedési balesetek

gk vm sr

1963. november 15.

a kvassay jeno uti vasuti aluljáró előtt gornisecz andor 35 éves budapesti lakost, aki ittás állapotban szabálytalanul ment át az uttesten, elütötte egy tehergépkocsi. a gyalogost súlyos, életveszélyes állapotban a koltói anna kórházba szállították.

az üllői ut 10. számú ház előtt jung ferenc 23 éves gépkocsivezető veszprémi lakos gépkocsijával összeütközött egy motor-kerékpárral. a baleset következtében a motor vezetője, paszulyka ferenc 42 éves budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. kórházba szállították. /mti/

bb 82. a német demokratikus köztársaság nőtanácsának

gk vm sr

1963. november 15.

háromtagú delegációja pénteken érkezett budapestre. a magyar nők országos tanácsának meghívására a küldöttség tíz napot tölt hazánkban. /mti/

19.00/-n

-41-

1910 Z. elv

bb 83. megyei tanácselnökök értekezlete a parlamentben

t zs/tm/m/zs

1963. november 15.

Minisztertanács pénteken értekezletre hívta össze a fővárosi, a megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökeit. az értekezleten résztvett biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára és kállai gyula, a minisztertanács elnöknelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai, kiss károly, az elnöki tanács titkára, losonczi páál földművelésügyi miniszter, dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője.

kállai gyula tájékoztatta az értekezlet résztvevőit az időszéri külső és belpolitikai kérdésekről. losonczi páál az őszi mezőgazdasági munkák tapasztalatairól, valamint a termelőszövetkezetek jövő évi terveinek előkészítéséről számolt be. megállapította, hogy a termelőszövetkezeti parasztság szorgalmas munkája, a termelőszövetkezetek vezetésének erősödése, a járási és megyei tanácsok irányító munkájának fejlődése, továbbá a társadalmi összefogás együttesen biztosította az őszi vetések sikerét. örvendetes, hogy határidőre sikerült a tervezett területen elvetni a kenyérgabonát.

a vetés időszakában bevált jó szervezési módszerek alkalmazásával, a traktorok kettős műszakjának szervezésével, a traktorosokról való fokozott gondoskodással és a gépállomások valamennyi szántásra alkalmas traktorának igénybevételével meg kell gyorsítani a mélyszántást. a mezőgazdasági irányító szerveknek ezen túlmenően szervezetteren és időben kell felkészülniük a tavaszi mezőgazdasági munkákra.

a továbbiakban kiemelte, hogy az előzetes felmérések szerint a termelőszövetkezetek idei jövedelme magasabb lesz, mint a múlt esztendőben volt. a jövő évi tervek összeállításáról szólva hangsúlyozta: e programokat a közös gazdaságoknak úgy kell elkészíteniük, hogy 1964-ben a takarmányszükségletet hazai termésből biztosítsuk, véglegesen megoldjuk a kenyérgabona-kérdést, növeljük az exportra szánt termékek termelését, a magasabb színvonalra emeljük az állattenyésztést. fontos feladat az is, hogy elejét vegyük a háztáji állatállomány további csökkenésének.

losonczi páál beszámolója végén a termelőszövetkezeti parasztság anyagi érdekeltsége növekedésének jelentőségéről, a tervek megvalósításának feltételeiről tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit.

/folyt.köv./

-42-

1914

1920 Zseli

/bb 83. megyei.....1.folyt./vm

dr. simonovits istván az egészségügy helyzetéről, a tanácsok egészségügyi és szociálpolitikai feladatairól számolt be. megemlítette, hogy a kórházi ágyak száma az utóbbi két évtizedben mintegy 50 százalékkal emelkedett. kiépült az orvosi laboratóriumok a vérellátás, a röntgen országos hálózata. az üzemorvosi ellátás keretében 2000 gyári, üzemi munkásra jut egy-egy üzemi orvos. magyarország az ezer lakosra jutó orvosok számát tekintve a világranglistán a tíz legjobb között foglal helyet.

a biztosítottak számának ugrásszerű növekedése, az igények emelkedése következtében azonban a következő években rendkívül nagy feladatok várnak az egészségügy vezetőire és dolgozóira. a jelentős beruházások, a nagyarányú hálózatfejlesztés ellenére továbbra is számolnunk kell az intézmények zsúfoltságával. a munka jobb megszervezése, az intézmények eddigénél jobb kihasználása, az egészségügyi adminisztráció egyszerűsítése a javulás tervezett ütemét meggyorsíthatja. a falvak egészségügyi helyzetének javítása során mind több konkrét egészségügyi-natósági feladatkört kapnak a tanácsok állandó bizottságai, a vöröskereszt és a szakszervezetek. fontos, hogy a tanácsok a községfejlesztési alapról az eddigénél nagyobb összeget biztosítsanak egészségügyi célokra.

a községi, járási, városi és megyei tanácsai szervek hatékony támogatásával az eddigénél jóval eredményesebb lehet az egészségügyi felvilágosítás és a falvak, mezőgazdasági üzemek tisztaságáért indított harc. a tanácsai aktivisták tevékenyen hozzájárulhatnak a tüdő- és rákszüresek még tömegesebbé tételéhez, a védőoltások gyors eredményes lebonyolításához, - egészségben véve az egészségügyi kultúra növeléséhez.

a beszámolókat követő vitában a felszólalók számos javaslatot tettek a munka további javítására. a tanácskozás dr. dallos ferenc zárszavával ért véget./mti/

...

bb 85. végetért a dunaujvárosi történeştanácskozás

vid tné vm sr

1963. november 15.

pénteken, a dunaujvárosban rendezett történeştanácskozás második napján a vitaindító előadást berend t. iván, kossuth-díjas professzor tartotta. a vitában felszólalt lackó miklós, a történet-tudományi intézet tudományos munkatársa, vető kálmánné, a magyar beruházási bank vezérigazgatóhelyettese, dr. weiner tiber, dunaujváros főépítész, inokai jános beruházási főmérnök és szij rezső tudományos kutató.

a tanácskozást sófalvi istván, a dunaujvárosi tanács vb. elnök-helyettese zárta be./mti/

...

19. 10/-n

-43-

1913 Zseli

bb 84. hazérkezett a Lengyelországban járt pártmunkásküldöttség

te/m/sr

1963. november 15.

pénteken hazaérkezett a Lengyelországban járt pártmunkás küldöttség, amelyet párdi imre, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb államgazdasági osztályának vezetője vezetett. a küldöttség a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására tapasztalatcsere céljából járt Lengyelországban.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren hollai imre, a kb külügyi osztályának vezetője és bálint józsef, a kb államgazdasági osztályának helyettes vezetője fogadta.

jelen volt a.wozniak, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára. /mti/

bb 86. külföldi szakszervezeti vezetők látogatása a szot-ban

k ni/tm/m/

1963. november 15.

a szot elnökségének meghívására a szovjet szakszervezetek 13. kongresszusán résztvevő külföldi küldöttek közül pénteken szakszervezeti vezetők érkeztek néhánynapos látogatásra budapestre az amerikai egyesült államokból, braziliából, chileből, columbiából, uruguayból, dél-rhodesiából, a közép-afrikai köztársaságokból, togóból, és zanzibárból. a külföldi vendégeket délután a szot székházában karakas lászló, a szot titkára fogadta. /mti/

bb 87. magyar-lengyel barátsági est szakályban

vid/tm/m/La

1963. november 15.

a kapos völgyében fekvő szakályban pénteken magyar-lengyel barátsági estet rendezett a hazafias népfront tolna megyei, tamási járási és helyi bizottsága. a művelődési otthonban megtartott ünnepséget kondás béla, a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg, majd dr. nataky józsef szekszárdi gimnáziumi tanár, a hazafias népfront tolna megyei bizottságának tagja tartott előadást Lengyelországról. ezután a lengyel nép életét, építőmunkáját bemutató filmeket vetítettek. /mti/

19.20/-n

-44-

1925 2. sz. sz. sz.

bb 93. időjárásjelentés

tm/m/La

1963. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti november 15-én, pénteken 19 órakor:

szeles idő esőssel

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, esőssel. élénk, helyenként erős, nyugatira forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 14-18 fok között. /mti/

bb 88. a csókolj meg katám bemutatója fővárosi operettszínházban

i bi/tr/m/sr

1963. november 15.

a fővárosi operettszínházban pénteken este mutatták be cole porter: csókolj meg katám című zenés vígjátékát, a darab szövegét sam és bella spewack írta. az előadást horvai istván rendezte, a koreográfia norman l. thomson munkája. a szöveget ungvári tamás fordította, a verseket g. dénes györgy költötte át magyarra. a főbb szerepeket sárdy jános, petress zsuzsa, lenoczky zsuzsa és ifj. latabár kálmán alakítja. a diszleteket és a jelmezeket k. bócz istván tervezte. /mti/

bb 89. magyar vígjáték bemutatója a madách kamaraszínházban

i bi/tr/m/sr

1963. november 15.

pénteken este mutatták be a madách kamaraszínházban kállai istván: élni tudni kell! című vígjátékát, a darabot both béla rendezte. a szerepeket váradi hédi, ajtay andor, kiss manyi, zenthe ferenc, greguss zoltán, garics jános, kelemen éva és horváth ferenc alakítja. a diszleteket siki emil, a jelmezeket füzi sári tervezte. /mti/

bb 90. a stuart mária a kaposvári csiky gergely színházban

vid/gk/m/sr

1963. november 15.

kaposvárrott a csiky gergely színházban pénteken este előadták schiller stuart mária című darabját. /mti/

19.30/-n

-45-

1935 2. sz. sz. sz.

bb 91. hangversenytermet avattak gyulán

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 15.

erkel ferenc szülővárosában, a kulturális hagyományokban gazdag gyulán pénteken ünnepélyesen felavatták az erkel ferencről elnevezett első békés megyei hangversenytermet. az 1,200.000 forintos költséggel épült koncertterem 250 személy befogadására alkalmas.

az új kulturális létesítményt dr. kertész márton, a békés megyei tanács vb. elnökhelyettese adta át a város vezetőknek és lakosságának. ezután petri endre zongoraművész és a belügyminisztérium szimfónikus zenekara kerekas jános vezényletével ünnepi hangversenyt adott. /mti/

bb 92. 32 tájékoztató mutatják be az „elveszem a feleségem”, című vígjátékot borsodban

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 15.

a miskolci nemzeti színház kamaraszínházában pénteken este bemutatták szücs györgy, bágya andrás és szenes istván „elveszem a feleségem”, című vígjátékát. a színház darabot gyuricza ottó rendezte, és ő készítette a táncok koreográfiáját is. a főbb szerepeket nádassy anna, telessy györgyi, máthé éva, szokolai ottó, bánó pál és makkai sándor alakította.

a darabot 32 tájékoztató is bemutatják, - többek között kazincbarcikán, a borsodi bányavidéken, ózdon és a mezőkövesdi járás több községében. /mti/

19.31/-n

-46-

1955 Zseli

bb 94. fogadás a belga nemzeti ünnep alkalmából

t bc/tm/m/la

1963. november 15.

j.j.l.pierre vanheerswynghels, a belga királyság budapesti követe a belga nemzeti ünnep alkalmából pénteken este a követségben fogadást adott. a fogadáson megjelent karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, dr. gyalmos jános, budapest főváros tanácsa vb elnökhelyettese, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. résztvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

bb 95. a hamburgi kikötő elnökgazgatójának fogadása

t hbj/tm/m/la

1963. november 15.

ernst plate szenátor, a hamburgi kikötő és raktárházak Rt. elnökgazgatója budapesti tartózkodása alkalmából pénteken a városligeti gundel étteremben fogadást adott, amelyen megjelent a magyar közlekedés és a külkereskedelem több vezető munkatársa. ott voltak a hamburgi kikötő budapesten tartózkodó vezetői is. /mti/

19.50/-n

-47-

1955 Zseli

bb 96. vladimir havlik orgonaművész hangversenye

t ol/tm/m/la

1963. november 15.

pénteken este vladimir havlik csehszlovák orgonaművész, a brnoi zenekonzervatórium tanára hangversenyt adott a hang-
lemezgyártó vállalat rottenbiller utcai stúdió-termében. a
csehszlovák kultúra által rendezett koncerten megjelent dr.
rudolf holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója. a nagy-
számu hallgatóság soraiban több neves budapesti orgonaművész
és zenepedagógus foglalt helyet. az est műsorán johann
sebastian bach, liszt, és több neves csehszlovák zeneszerző
művei szerepeltek. /mti/

...-

-48-

20.15/-n

2045 Zene

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 16.

bb 1. megjelent a társadalmi tanulmányi ösztöndíjról szóló
kormányrendelet végrehajtási utasítása

i vt/hné/zs/m/la

1963. november 16.

megjelent a társadalmi tanulmányi ösztöndíj szabályozásáról
szóló kormányrendelet végrehajtási utasítása. eszerint állami
vállalatok és egyéb állami gazdálkodó szervek, szervezetek,
ezek szövetsége és központjai, társadalmi szervezetek, valamint
állami költségvetési szervek főként fizikai dolgozók gyermekei-
nek, - elsősorban a vidéki munkahelyek szakemberszükségleté-
nek kielégítésére - társadalmi tanulmányi ösztöndíjat ado-
mányozhatnak. az ösztöndíjat azok a kifogástalan magatartású,
legalább közepes tanulmányi eredményt elért hallgatók kaphatják,
akiket felsőoktatási intézmény, illetőleg középiskola nappali
tagozatára felvettek.

az ösztöndíj adományozásáról és az ösztöndíjjal kapcsolatos
egyéb megállapodásokról az adományozó és az ösztöndíjas írásbeli
szerződést köt. a szerződéshez ki kell kérni az érdekelt okta-
tási intézmény vezetőjének hozzájárulását is. utolsó évfolyamos,
továbbá olyan hallgató /tanuló/ részére, aki saját hibájából
évfolyamot ismételt, vagy tanulmányait engedély nélkül megszakí-
totta, ösztöndíj nem adományozható. nem kaphat ösztöndíjat
az a középiskolai tanuló sem, akinek családjában az egy család-
tagra jutó havi jövedelem a 800 forintot meghaladja.

/folyt.köv./

Zene

-1-